

Møte onsdag den 20. mars kl. 10President: *I n g e L ø n n i n g*

D a g s o r d e n (nr. 66):

1. Spørretime
 - muntlig spørretime
 - ordinær spørretime (nr. 14)
2. Referat

Presidenten: Representantene Vidar *Bjørnstad*, Julie *Christiansen* og Morten *Høglund*, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Representanten Øystein Hedstrøm vil fremsette et privat forslag.

Øystein Hedstrøm (FrP): På vegne av Ulf Erik Knudsen, Lodve Solholm og meg selv vil jeg fremme et forslag om å avskaffe ordningen med boplikt for helårsboliger.

Presidenten: Representanten Øyvind Vaksdal vil fremsette et privat forslag.

Øyvind Vaksdal (FrP): Jeg vil på vegne av representantene Øyvind Korsberg, Kenneth Svendsen, Øystein Hedstrøm og meg selv sette fram forslag om endringer i hjemfallsordningen slik at kraftverk i privat eie og kraftverk i offentlig eie likestilles med hensyn til konsesjonstid, og at verkene blir solgt til høystbydende etter at konsesjonstiden er utløpt.

Presidenten: Representanten Gjermund Hagesæter vil fremsette et privat forslag.

Gjermund Hagesæter (FrP): Eg vil på vegner av meg sjølv leggje fram forslag om endring av reglane for skattlegging ved overgang frå sameige til einmannsforetak slik at kjøpar ikkje lenger blir skattlagd for sal som ikkje er reelt føreteke.

Presidenten: Representanten Odd Roger Enoksen vil fremsette et privat forslag.

Odd Roger Enoksen (Sp): På vegne av representantene Morten Lund, Synnøve Konglevoll, Torny Pederesen, Hallgeir H. Langeland, Olav Gunnar Ballo, Per Erik Monsen, Kenneth Svendsen og meg selv vil jeg fremme forslag om at energi levert fra alternative energikilder som fjernvarme, biobrensel og varmpumper i merverdiavgiftsloven likebehandles med elektrisk kraft for å unngå konkurransevridning i Finnmark, Troms og Nordland.

Presidenten: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Valg av settepresidenter

Presidenten: Presidenten vil foreslå at det velges to settepresidenter for Stortingets møte i dag – og anser det som vedtatt.

Presidenten ber om forslag på settepresidenter.

Oddvard Nilsen (H): Jeg foreslår Elisabeth Røbekk Nørve og Anne Berit Andersen.

Presidenten: Elisabeth Røbekk Nørve og Anne Berit Andersen er foreslått som settepresidenter. – Andre forslag foreligger ikke, og Elisabeth Røbekk Nørve og Anne Berit Andersen anses enstemmig valgt som settepresidenter for dagens møte.

S a k n r . 1

Spørretime

- *muntlig spørretime*
- *ordinær spørretime*

Muntlig spørretime

Presidenten: Stortinget mottok mandag meddelelse fra Statsministerens kontor om at følgende regjeringsmedlemmer vil møte til muntlig spørretime:

- utenriksminister Jan Petersen
- statsråd Lars Sponheim
- statsråd Kristin Clemet

De annonserte regjeringsmedlemmer er til stede, og vi er klare til å starte den muntlige spørretimen.

De representanter som i tillegg til de forhåndspåmeldte ønsker å stille hovedspørsmål, bes om å reise seg. –

Vi starter da med første hovedspørsmål, fra representanten Thorbjørn Jagland.

Thorbjørn Jagland (A): Jeg har et spørsmål til utenriksministeren, som til Dagbladet den 16. mars sa at en EU-søknad fra Island virkelig er en av de faktorene som vil endre situasjonen for Norge. Og han la til:

«Vi følger utviklingen nøye.»

Arbeiderpartiet har, som kjent, i sitt valgprogram sørget for å ha handlefrihet til å analysere situasjonen på nytt når EU-utvidelsen virkelig har startet. Hvis den også kan komme til å omfatte Island, vil selvfølgelig dette understreke nødvendigheten av å ha en slik handlefrihet.

Jeg vil spørre utenriksministeren om hvilken handlefrihet Regjeringen har i en slik situasjon.

Utenriksminister Jan Petersen: Det er helt klart at på den europeiske scene vil det skje viktige ting fremover. Det er svært viktig at man er åpen om de endringsfaktorer som er i europeisk politikk. Regjeringen er selvfølgelig fullt innstilt på å være helt åpen om alle de endringer som foregår. Og det er bakgrunnen for at jeg for min del har uttalt meg bl.a. om forholdet til Island både i det intervjuet som Thorbjørn Jagland nevner, og også på

Dagsrevyen i går, for jeg ser det som et av de viktige utviklingstrekkene på den europeiske scene.

Når man imidlertid kommer til hvilken konklusjon man skal trekke på det området, så er det vel kjent at Regjeringen består av tre partier med forskjellige visjoner for de europeiske spørsmål. Mitt parti har f.eks. et vesentlig mer avklart forhold til Europa enn det Thorbjørn Jaglands parti har, mens de to øvrige partiene har en annen profil på sin Europa-politikk enn det vi har. Men siden Thorbjørn Jagland ikke stilte spørsmål om de operative grepene, men på det å være åpen om prosessen, vil jeg bare si at selvfølgelig skal vi være åpne om de utviklingstrekk som er på den europeiske scenen.

Thorbjørn Jagland (A): Jeg er kjent med det som er Regjeringens grunnlag, og respekterer helt og fullt det. Jeg er også glad for det som utenriksministeren nå sier om at man er helt åpen i forhold til de prosessene som foregår. Men mitt spørsmål er: Hvilken mulighet har Regjeringen til å sette i gang en ny analyse av dette spørsmålet – kanskje henimot slutten av denne stortingsperioden, når EU-utvidelsen faktisk er i gang og kanskje Island blir med i en fremtidig utvidelse, som selvfølgelig vil forandre situasjonen for våre fiskerier betydelig? Har Regjeringen mulighet til å være noe mer enn åpen og følge med? Har den muligheten til å sette i gang en ny analyse og en ny vurdering som muligens kan føre fram til at man fremmer en ny søknad enten i slutten av denne perioden eller mest sannsynlig i neste stortingsperiode?

Utenriksminister Jan Petersen: Det som er skjæringspunktet i Sem-erklæringen, er selve det å sende en søknad, for det er helt klart at vårt samarbeid med Europa er i Regjeringens grunnlag definert som EØS-avtalen, vår avtale om Europol, Schengen og ESDP, og det betyr at det ikke er en del av Regjeringens politikk å søke et medlemskap i EU. Men det betyr ikke at vi ikke kan følge med og analysere og se hvilke utviklingstrekk som er i europeisk politikk. Men skjæringspunktet ligger på det operative grepet som måtte komme.

Jeg skjønner at Thorbjørn Jaglands anliggende ikke er mer enn den åpne debatten og å se hva som faktisk foregår, og jeg ser ikke at det på det området kan være noen form for problemer. Det er derfor jeg også har vært ganske frimodig i mine vurderinger av det som nå skjer på Island, og det er vel et faktagrunnlag som mange kan trenge, herunder Thorbjørn Jaglands parti, hvis jeg oppfattet riktig det som ble sagt på radioen i dag morges.

Presidenten: Det blir oppfølgings spørsmål – Øystein Djupedal.

Øystein Djupedal (SV): Det er en ganske merkelig situasjon at en meningsmåling i vårt naboland Island har avstedkommet en EU-debatt, eller en debatt om eventuelt norsk medlemskap, i Norge. For det er vel vanskelig å se at det er noe som helst som har endret seg når det gjelder Norges forhold til EU, med bakgrunn i en meningsmåling på Island.

Det jeg gjerne vil få bekreftet fra utenriksministeren, er at den sittende regjering ikke planlegger å sende en søknad om norsk medlemskap i denne perioden, og at denne regjeringen står fast på at man heller ikke har til hensikt å planlegge forberedelsen av en søknad om norsk medlemskap i denne perioden.

Den debatten som nå reises av utenrikskomiteens leder, er det svært vanskelig å forstå, og det er også åpenbart at hans eget parti ikke er helt enig i det utenrikskomiteens leder har sagt. Men la det ligge. Denne regjeringen har i Sem-erklæringen veldig klart slått fast at man ikke forbereder en søknad, og jeg vil gjerne få dette bekreftet fra utenriksministeren.

Utenriksminister Jan Petersen: Det kan jeg bekrefte. Og jeg skjønner at Djupedal da skal vokte over Sem-erklæringen – jeg håper han gjør det også i andre sammenhenger enn det vi nå snakker om.

Jeg vil imidlertid ikke, som han, være så forbauset over at utviklingen på Island vekker stor interesse, fordi det er et flertall i folket for å undersøke forholdet til EU nærmere, og gjør Island det, så er det klart at det vil ha implikasjoner for Norge og norske næringsinteresser som vi plikter å følge med i. Jeg vil samtidig understreke at jeg nok tror noe av debatten de siste dagene har tatt av, langt utover det det er reelt grunnlag for. For selv om Island skulle reorientere seg, er det en meget, meget lang prosess vi står overfor, og det er på ingen måte gitt at det kommer til å bli en reorientering. Men at det skapes debatter, og at det er åpenhet, det tror jeg helt klart. Og jeg har vært veldig tydelig på én ting, nemlig det forhold at Regjeringen består av partier med forskjellige visjoner for sin tilknytning til Europa. Så den eneste måten etter mitt skjønn å håndtere de forskjellige utgangspunktene på, er for Norge og Regjeringen å være helt åpne med de dilemmaer og de problemstillingene vi står overfor. Og jeg vil være dønn åpen når det gjelder europeiske dilemmaer og problemstillinger.

Presidenten: Odd Roger Enoksen – til oppfølgings spørsmål.

Odd Roger Enoksen (Sp): Det er ikke alltid så enkelt å holde rede på når det er partilederen i Høyre som snakker, og når det er utenriksministeren, for både utenriksministeren og andre statsråder har bidratt til å skape usikkerhet om hva som er Regjeringens politikk. Fiskeriministeren har på møte i Troms sagt at befolkningen skal mønes til EU-medlemskap. Utenriksministeren sa i går på Dagsrevyen at sluttspurten i EU-kampen, forhandlingene, skulle tas først når man hadde sjansen til å vinne. Er dette i tråd med Regjeringens politikk?

Utenriksminister Jan Petersen: Jeg tror ikke Enoksen har eller bør ha noe problemer med å høre forskjell på når jeg uttaler meg som partileder og forvalter den visjonen som står i Høyres program, og når jeg uttaler meg om det kompromisset som Sem-erklæringen på dette punktet er. Jeg har nettopp lagt stor vekt på å være åpen

om dette slik at man ser hvor prosessen har vært, fra et partiprogram og frem til en enighet i Sem. Og der er enigheten slik som jeg har bekreftet overfor Djupedal, og det vet Enoksen utmerket godt.

Hvis EU-saken igjen skulle dukke opp og det skulle være aktuelt å sende en søknad, så er det klart – det må jeg bare konstatere – at regjeringspartiene vil se forskjellig på EU-spørsmålene slik som någrunnlaget er. Det har vi også vært helt åpne om, og det har vært helt klart helt siden Sem.

Når jeg derfor som partileder – hvis Enoksen ikke oppfattet det, kan jeg fortelle ham det – sa at hvis saken igjen skal reises i form av en søknad, så må det være på et tidspunkt hvor det er mulig å få det til. Men det er altså i egenskap av partileder jeg sier dette, og dette har jeg sagt mange, mange ganger, og jeg ser dette som en anledning til å gjenta en beskjed som jeg er helt sikker på at Enoksen egentlig har oppfattet.

Presidenten: Haakon Blankenborg – til oppfølgings-spørsmål.

Haakon Blankenborg (A): Grunnen til at diskusjonen om Island har dukka opp, er ikkje ei meningsmåling i Island, men at sentrale politikarar der, m.a. utanriksministeren, har kome med svært klare utsegner når det gjeld EU-spørsmålet. På same måten blir denne spørjetimen brukt for å få slått fast kva som er posisjonen til den norske regjeringa.

Slik eg forstår utanriksministeren – og eg bed om at det blir stadfesta eller avkrefta om denne forståinga er rett – er Regjeringa i Noreg klar til å ta opp EU-spørsmålet på nytt dersom det skjer vesentlege endringar rundt oss i forhold til fiskeri og i forhold til Island. Eg forstår vidare at det ikkje vil bli sendt nokon søknad i denne perioden, at ein søknad eventuelt vil bli send etter neste val, men at Regjeringa, slik det er no, teoretisk kan førebu ein slik søknad. Med andre ord: Ein vil ikkje sitje heilt stille og sjå på at andre forsyner seg av fatet.

Utenriksminister Jan Petersen: Jeg må her vise til det svaret jeg gav representanten Djupedal, nemlig at det ikke er Regjeringens politikk å forberede en EU-søknad. Men til enhver tid er det selvfølgelig viktig å vite hva som foregår på den europeiske scenen – være åpen med prosessene og analysere det som foregår både innenfor EU og i de enkelte medlemsland.

I Sem-erklæringen ligger det altså ikke noe som leder frem til et medlemskap. Dette tror jeg at jeg gjorde rimeelig klart da jeg svarte Djupedal.

Presidenten: Morten Høglund – til oppfølgings-spørsmål.

Morten Høglund (FrP): Jeg er svært glad for at utenriksministeren klart slår fast at det i denne stortingsperioden ikke er aktuelt å sende en ny søknad om medlemskap. Samtidig synes jeg – i likhet med representanten Øystein Djupedal – at den oppmerksomheten som

meningsmålingen på Island har fått, er betydelig overdrevet.

Det som bør være viktig for Regjeringen nå, er å ivareta våre interesser knyttet til EØS-avtalen. Utfordringene her er store, og venter man til etter utvidelsen, skal man gjennom en ratifikasjonsprosess i 25 medlemsland.

Etter det jeg forstår, har ikke Kommissjonen mottatt en felles posisjon fra EFTAs side. Vil Regjeringen sørge for at det etableres en felles posisjon fra EFTA, for snarest mulig å starte en oppgradering eller oppdatering av EØS-avtalen?

Utenriksminister Jan Petersen: Jeg er ikke helt sikker på hva Høglunds spørsmål gjelder. Det er jo to problemstillinger ute og går her. Det ene er ønsket om en oppdatering av EØS-avtalen. EU har gjort det helt klart – bl.a. da energikommissæren var i Oslo – at de ikke kommer til å ta opp dette forholdet på denne siden av utvidelsen. Også kommissær Patten har gjort det klart langs de samme linjene. I de foreløpige samtalen når det gjelder dette, har EUs standpunkt vært meget klart.

En annen problemstilling – som jeg tror Høglund har vært opptatt av ganske mange ganger i spørretimene tidligere – er: Hva gjør vi med hensyn til bortfallet av frihandelsordningene som man har i søkerlandene når det gjelder fisk? Det er en problemstilling som vi må forsøke å få landet før EU utvides, og som vi nå – som jeg tidligere har nevnt for Høglund – arbeider med å forberede posisjonene på. Men det svært viktige substansielle problemet som knytter seg til fisk, er det som først og fremst er av interesse.

Presidenten: Da forlater vi Island i denne omgang. Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Øystein Hedstrøm (FrP): Landbruksministerens utspill om at det er hurray av Kari og Ola Nordmann å handle i Sverige, har skapt bølger ikke bare i Norge, men i mange vesteuropeiske land. Og hans uttalelse om at det er feil øvelse å ikle seg grilldress, reise over grensen og spare noen øre på pølsene, har provosert Kari og Ola Østfolding – det vet jeg, jeg er selv østfolding. Jeg tror at landbruksministerens intensjon med utspillet – sett fra hans ståsted – er god, nemlig å få Kari og Ola til fortsatt å handle mest mulig i Norge.

Men resultatet har jo blitt noe annet. Dette har vært en gigantisk markedsføring av svenske butikker, og jeg regner med at vi denne påsken står foran norgeshistoriens største svenskehandel – med høy hurrayfaktor. Så mitt spørsmål til statsråden blir: Angrer han på sitt utspill? (Munterhet i salen)

Presidenten: Presidenten vil bemerke at det begynner å bli vanskelig å holde styr på navnene her – det verserer opptil flere. Men hvis landbruksministeren vil røpe hvem denne Harry egentlig er, så ... (munterhet i salen).

Statsråd Lars Sponheim: I alle fall, president, heter landbruksministeren Lars til fornavn.

Jeg må få begynne mitt svar med å ønske representanten Hedstrøm god påske i Østfold – ettersom påsken vil inntreffe om noen dager – og gi uttrykk for at jeg synes det er bra at vi besøker våre naboer. Og jeg håper og tror at de som gjør det, har en opplevelse eller en glede av å gjøre det – utover det å handle billig mat og kanskje tjene noen kroner dersom man har kort vei og lav pris på tiden sin.

Jeg synes denne debatten har bidratt til å se størrelsen på svenskehandel av mat i et litt riktig perspektiv. Norges store matvarekjeder på Østfold-siden av svenskegrensen forteller meg at de har en betydelig vekst i sin matvareomsetning. De sentrale billigkjedene forteller at de har en opptil tosifret prosentvis økning i sin omsetning, og at størrelsen på dette såkalte problemet med svenskehandel er sterkt overdrevet.

Kanskje kunne vi også fra politikernes side bidra til å se dette i sin rette sammenheng. Det er hyggelig å besøke naboene, og jeg håper at opplevelsene er knyttet til mer enn bare det å kjøpe mat som koster litt mindre. Men det er selvsagt helt lovlig – og opp til den enkelte å ta beslutning når det gjelder dette.

Presidenten: Øystein Hedstrøm, på vegne av Kari og Ola – til tilleggsspørsmål.

Øystein Hedstrøm (FrP): Jeg takker statsråden for svaret.

Da svenske handelsmenn så det norske statsbudsjettet for inneværende år, feiret de – med oppsending av raketter og med champagne. Det bygges stadig nye kjøpesentre. Et gigantisk «China-town» planlegges på svenskesiden. Og i det siste har vi ikke kunnet åpne en avis uten å lese om bugnende kjøttdisker vi knapt ser i Norge, om tusenlapper til Harry-er og om den gode kvaliteten på svenske matvarer. Til og med nøytrale MATFORSK kåret Sverige for å ha langt mer møre ytrefileter enn det vi har i Norge. (Munterhet i salen)

Så det er ikke rart at svenske handelsmenn gnir seg i hendene og venter på strømmen av Kari-er og Ola-er Nordmenn som skal over grensen. Mener ikke statsråden at han med sitt utspill har gjort norske bønder og norsk matvareproduksjon en bjørnetjeneste?

Statsråd Lars Sponheim: Jeg fastholder det jeg har sagt, at omfanget av og problemene med den såkalte svenskehandelen av mat, og spesielt kjøtt, ikke er større enn at norsk landbruk og norske matvareforhandlere lever godt med dette. Det sier de selv, og de forteller om omsetningsøkning på norsk side av svenskegrensen. Men det er ikke tvil om at den svenske handelen av mat og etterspørselen fra norsk side er et spesielt fenomen også i Sverige.

Jeg skal svare på et spørsmål senere i dag i den ordinære spørretimen fra den samme representanten om de samme spørsmålene. I det svaret kommer jeg til å gi uttrykk for at de typiske grensehandelsvarene i gjennomsnitt ligger 25–40 pst. under tilsvarende priser lenger inne i Sverige. Jeg skal komme med enkeltteksempler på

varer som er 110 pst. billigere ved svenskegrensen enn lenger inne i landet. Dette er et spesielt fenomen. Hvor lenge det vil vedvare, vet vi ikke.

Presidenten: Presidenten vil antyde at når vi kommer tilbake til spørsmålet senere i dag, vil det bli en stigning i programmet.

Statsråd Lars Sponheim: Det kan kanskje være attraktivt for Stortinget.

Presidenten: Presidenten la for øvrig merke til at representanten Hedstrøm sa at man på svenskesiden av grensen skyter opp raketter sammen med champagne. Det må jo med respekt å melde være søl med champagnen.

Statsråd Lars Sponheim: Jeg deler presidentens syn, men det er ikke Regjeringens offisielle syn.

Presidenten: Der er det som kjent tre partier.

Det blir oppfølgingsspørsmål – Bjarne Håkon Hanssen.

Bjarne Håkon Hanssen (A): Jeg mener at en del av denne debatten inneholder viktige, seriøse landbrukspolitiske spørsmål. Forrige gang Lars Sponheim var statsråd, var han med på å lage St.meld. nr. 19 for 1999-2000, Om norsk landbruk og matproduksjon. Der står det følgende:

«Både på bakgrunn av generelle forbrukerinteresser og utviklingen i grensehandelen legger Regjeringen til grunn at forskjellene i forbrukerprisene mellom Norge og våre naboland bør reduseres.»

Mitt spørsmål til statsråd Sponheim i dag er om *landbruksminister* Sponheim mener det samme som *næringsminister* Sponheim mente i sentrumsregjeringen.

Statsråd Lars Sponheim: Ja, jeg gjør det, og det er også nedfelt i Sem-erklæringen, som ligger til grunn for denne regjering.

Det viktigste som har skjedd det siste året, og som representanten Bjarne Håkon Hanssen kjenner godt til, er halveringen av matmomsen som skjedde fra 1. juli i fjor, og som har bidratt til at vi har fått et lavere prisnivå, ca. 10 pst.

Uheldigvis har valutautviklingen vært slik at den norske kronen har blitt så sterk at effekten av dette i hvert fall på kort sikt synes å være spist opp av krongforskjellen. Like fullt er prisene 10 pst. lavere enn de ellers ville ha vært, og det har vært et viktig bidrag. Det synes jeg det er viktig å få fram.

Av den matprisen som den norske forbruker møter i butikken i dag, tilfaller ca. en tredel den norske primærproduzenten, bonden. De to andre tredelene faller på leddene imellom. Jeg ønsker å arbeide for å videreføre det arbeidet som representanten Bjarne Håkon Hanssen gjorde som landbruksminister, ved å holde trykk på alle sider ved disse leddene for å sikre at vi klarer å holde et lavest mulig prisnivå i Norge. Men på grunn av vårt kostnadsnivå i Norge vil prisene alltid være høyere i Norge enn de

våre konkurrenter rundt oss vil ha. Det er så å si geografisk og klimatisk bestemt.

Presidenten: Marit Arnstad – til oppfølgingsspørsmål.

Marit Arnstad (Sp): Jeg synes i grunnen det er litt synd for den viktige debatten om landbrukets framtid at debatten reduseres til den type slagord som flere debattanter har brukt. Det er særlig synd at statsråden lar seg lede inn på den galeien, for statsråden er den ansvarlige i forhold til landbruksdebatten og landbrukets interesser. I så måte er det klart at Harry-stempelet ikke er heldig. Jeg synes ikke det er heldig for en debatt om en næring som står foran meget store utfordringer i årene framover, der folk gjennomsnittlig tjener langt mindre på det arbeidet de gjør, enn det mange av oss gjør.

I en debatt om landbruket er det naturlig at folk er opptatt både av pris og kvalitet, og det gjør ingen ting om en enten er opptatt av pris eller kvalitet.

Mitt spørsmål er rett og slett: Ser ikke landbruksministeren at hans utsagn og den etterfølgende litt moropregede debatt skader den viktige debatten om landbrukets framtid?

Statsråd Lars Sponheim: Jeg tror fremfor alt at det er viktig å få en debatt og oppmerksomhet rundt spørsmålet om matpriser og de spesielle forutsetninger vi har i kanskje et av verdens vanskeligste land å produsere landbasert mat i, som vi har i Norge. Den debatten har vi nå hatt i noen uker.

Jeg tror at bak en del av denne støyen som enkelte løfter veldig fram, og som jeg mener er langt overdrevet og tatt ut av sin sammenheng, ligger det en kjerne av alvor, for landbruket og norske matvarekjeder har på en måte blitt tvunget til å spille på en banehalvdel hvor de er dømt til å tape, utelukkende på prisbanehalvdel. Men den har mye å bidra med på andre banehalvdeler som handler om kvalitet, mangfold, renhet, dyrevelferd osv., som vi kan være best i verden på. Og heldigvis er det slik, som vi ser i dagens MMI-måling, som NHO har gjort, at over 50 pst. av det norske folk faktisk er villige til å betale mer for norsk mat, for å få med seg alle de andre og viktige verdiene som norsk matproduksjon representerer. Det er en landbruksminister veldig glad for.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Rolf Reikvam (SV): Jeg har et spørsmål til utdannings- og forskningsministeren.

Ett utspill blant mange den senere tiden er en antydning om at en vil øke overføringene til privatskoler. Man vil øke tilskuddet fra 85 pst., som det er i dag, til 90 pst. Dette innebærer en økning på ca. 6 pst. i tilskudd til privatskoler i forhold til dagens tilskudd. Dette er kun driftstilskudd. I tillegg er det også antydning at en skal øke tilskuddet til husleie osv., så samlet sett er det en ganske dramatisk økning i overføringene til private skoler. Samlet sett utgjør 6 pst. økning ca. 100 mill.

Mitt spørsmål til utdanningsministeren er: Er hovedprioriteringene når det gjelder utdanning i tiden fremover, å øke tilskuddet med 6 pst., over 100 mill. kr, til private skoler?

Statsråd Kristin Clemet: Dette spørsmålet dreier seg om et forslag som Regjeringen ennå ikke har fremmet, men som jeg kan bekrefte at Regjeringen vil fremme. Over påske kommer vi til å legge frem et høringsforslag til lov om frittstående skoler, og senere vil vi fremme et lovforslag for Stortinget, sannsynligvis til høsten. Det er en oppfølging av Sem-erklæringen.

Regjeringen har også besluttet at vi vil følge opp Sem-erklæringen på det punkt som handler om å øke støtten til privatskoler. Det betyr at vi kommer til å inkorporere husleieutgifter i tilskuddsgrunnlaget og øke tilskuddsprosenten fra 85 til 90.

La meg bare si én ting i forhold til den mediedebatten som har gått. Dette handler ikke om kommersielle skoler eller lommebokskoler eller noe lommeboksamfunn. I dag er det ikke forbudt å etablere kommersielle skoler i Norge. Det kan man gjøre relativt enkelt ved å få en godkjenning etter opplæringsloven. Det privatskoleloven handler om, som egentlig er en tilskuddslov, er hvilke av de private skolene som skal kunne få tilskudd, og formålet med å gi tilskudd er at det nettopp ikke er lommeboken som skal avgjøre om man skal kunne gå på disse skolene. Vi ønsker at egenandelene skal være små, ettersom grunnskolen i Norge er skattefinansiert. Det er av mindre betydning om det er det offentlige som utfører arbeidet, eller om private utfører arbeidet. For at egenandelene skal være små, og alle i praksis også skal ha en reell adgang til å ta del i disse private skolene, ønsker vi å øke tilskuddet. Men det betyr at de elevene som går ut av en offentlig skole og inn på en privat skole, altså tar med seg mindre enn 100 pst. av de utgiftene som brukes pr. elev i skolen.

Rolf Reikvam (SV): Det skulle bare mangle at det var 100 pst., de har jo helt andre oppgaver enn de offentlige har. De offentlige har ekstraoppgaver i tillegg til det som de private har.

Jeg kan godt følge opp. Hvis vi tenker oss at de offentlige skolene skulle få en tilsvarende økning som 6 pst. i driftsbudsjettene sine, ville det innebære ca. 5 milliarder kr mer til offentlige skoler. Hvis de skulle få nøyaktig samme økning i tilskuddet, 6 pst., fra 85 til 90 pst., ville det altså innebære at offentlige skoler skulle få ca. 5 milliarder til i økte driftsutgifter.

Når statsråden nå sier at det er de private skolene som skal ha denne økningen, er det klart at det i det ligger en klar prioritering, at det er de private skolene som skal prioriteres fremfor de offentlige.

Mitt tilleggsspørsmål blir: Er det det at de private skolene er i en vanskeligere økonomisk situasjon enn de offentlige skolene som gjør at statsråden nå sier at de skal få en økning i driftsutgiftene på 6 pst., ca. 100 mill. kr?

Presidenten: Presidenten har litt problemer med prosentregningen her, for så vidt som en økning fra 85 til 90 pst. og en økning fra 100 til 106 pst. ikke kan bli helt det samme. Men det går presidenten ut fra at utdanningsministeren kan klare opp.

Statsråd Kristin Clemet: Jeg synes spørsmålet er litt søkt. Poenget er at alle elever går i grunnskolen, men de går jo ikke på mer enn én skole av gangen. Hvis en elev slutter å gå i en offentlig skole og går over i en privat skole, tar altså denne eleven ifølge denne tilskuddsordningen med seg utgiftene som er knyttet til en elev i grunnskolen, men ikke 100 pst. Til nå har denne eleven fått med seg 85 pst. av driftsutgiftene. Vi ønsker å gå inn for en ordning hvor de får med seg 90 pst. av et litt utvidet tilskuddsgrunnlag. Det tilskuddsgrunnlaget er basert på det gjennomsnittlige utgiftsnivået i offentlige skoler.

Og ja, private skoler kan ha økonomiske problemer. Slik privatskoleloven er i dag, og som vi ønsker at den skal være i fremtiden, er det ikke anledning til å bruke statstilskuddet til å ha kommersiell drift. Man kan ikke ta ut noe utbytte, og det er ikke anledning til å ta høye egenandeler. Man kan bare ta det i egenandel som mangler etter at man har mottatt dette statstilskuddet, og det vil være ca. 10 pst. igjen dersom vi øker tilskuddsprosenten til 90.

Jeg synes dette er en litt søkt problemstilling, for elever går altså ikke på to skoler samtidig.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – Vidar Bjørnstad.

Vidar Bjørnstad (A): I forbindelse med det lanserte forslaget om frislepp av privatskoler ser vi resultatet av Kristelig Folkepartis ønske om en del flere skoler for kristne miljøer og Høyres mer ideologiske korstog for privatisering av offentlig skole. På sidelinjen applauderer Fremskrittspartiet.

Statsråd Clemet har begrunnet forslaget om frisleppet med mangfold, men det må jo være det stikk motsatte som skjer. Med mangfold oppfatter Arbeiderpartiet faktisk den fellesskolen vi har i dag, som en felles møteplass for alle, uansett bakgrunn, mens åpningen for frislepp av privatskoler faktisk er en større mulighet for sortering.

Clemet har vært veldig flink til å påpeke mangler i den offentlige skolen, men samtidig har hun også gitt uttrykk for at den offentlige skolen faktisk har nok ressurser, kanskje for store ressurser. Da er det veldig skuffende at hun bruker den første anledningen til å påpeke overføring av midler til å avsette penger til private skoler som fortsatt ikke er der, framfor å styrke den offentlige skolen som er for alle.

Statsråd Kristin Clemet: Jeg må gjenta: Det er full anledning i Norge – det har aldri vært forbudt, meg bekjent – til å etablere private skoler. Hvem som helst kan etablere private skoler hvis man får en godkjenning etter opplæringsloven, og det er en relativt kurant sak. Da kan man etablere en privat skole. Man kan gjøre den kom-

mersiell, man kan ta så høye skolepenger man vil. Heldigvis, vil jeg si, er det et relativt marginalt, nesten ikke eksisterende, fenomen i Norge på grunnskolenivå. På videregående nivå er det et mye mer kjent fenomen. Der er det mange skoler – der trenger man ikke engang godkjenning – som er kommersielle.

Privatskoleloven, som vi snakker om å endre til en lov om frittstående skoler, er en lov som ikke regulerer adgangen til å etablere private skoler, men som regulerer adgangen eller muligheten til å få statsstøtte. Hittil har det vært avgrenset til skoler som har vært basert på et bestemt livssyn og etikk, alternativ pedagogikk og/eller statsrådets gode humør. Jeg kan ikke se hvorfor dette skal være et privilegium for de få som kan slutte seg til Steiner-pedagogikken eller Montessori-pedagogikken. Vi ønsker at adgangen til å få statsstøtte skal være basert på krav til kvalitet og innhold.

Presidenten: Presidenten vil bemerke at statsrådets gode humør må høre til den delen som ikke er lovfestet.

Statsråd Kristin Clemet: Det er faktisk nesten lovfestet, fordi rommet for skjønn i privatskoleloven er så stort at det varierer veldig. Det er en nokså – hva skal jeg si – vilkårlig skjønnsutøvelse som skjer, avhengig av den til enhver tid sittende statsråd.

Presidenten: Det var en oppklaring.
Arne Sortevik – til oppfølgingsspørsmål.

Arne Sortevik (FrP): Vi lar oss iallfall bringe i godt humør over de fremstøt som kommer fra Regjeringen om å åpne privatskoleloven. Da blir det imidlertid enda viktigere at vi likebehandler alle elever, enten de går i offentlig skole eller i en godkjent privat skole. Samtidig som humøret stiger, er vi også stigende utålmodige med hensyn til likebehandling av elever. Vi er etter hvert på vei til et likebehandlingsprinsipp innenfor barnehagesektoren hvor vi likestiller private og offentlige drivere. Vi ønsker oss full likebehandling og likestilling også innenfor undervisningssektoren. Hvorfor vil ikke Regjeringen gi elevene slik likebehandling?

Statsråd Kristin Clemet: I første omgang vil vi liberalisere privatskoleloven og endre den slik at flere kan motta tilskudd når de danner privatskoler, for på den måten å forhindre at vi får en lommebokskole. Vi gjør det ut fra at vi legger vekt på at det er foreldrene som har ansvaret for sine barns oppdragelse og sine barns opplæring. Vi legger vekt på foreldreengasjement.

Jeg tror at økt mangfold i skolen kan føre til økt kvalitet. Vi vet at den viktigste segregeringsfaktoren i skolen i dag er bosted. Vi vet også at mange bor i homogene bomiljøer, og de som har best muligheter for å flytte, er sannsynligvis de som er ressursrike. Så det å kunne etablere frittstående skoler og velge det vil også være et håndslag til såkalte svake elever.

Jeg er enig i det som representanten Sortevik indirekte tar opp, nemlig at den offentlige skolen også bør få større

frihet til å tilpasse seg og forbedre seg. Det kan skje gjennom mange typer av tiltak – større lokal handlefrihet, fritt skolevalg, andre finansieringsordninger. Regjeringen utreder også den typen spørsmål, men i første omgang ønsker vi altså å endre privatskoleloven.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Marit Arnstad (Sp): Jeg har et spørsmål til landbruksministeren.

En undersøkelse som statsråden sjøl viste til i et tidligere svar, viser at over halvparten av oss er villige til å betale mer for å opprettholde et livskraftig landbruk og bosettingen i distriktene. Det er stor vilje til å støtte distriktsjordbruket. Samtidig viser en utredning fra Finansdepartementet gjengitt i Aftenposten at nettopp distriktsjordbruket vil tape dersom det innføres en såkalt melkebørs, altså omsettelige melkekvoter. Finansdepartementet mener at staten kan spare 3–4 milliarder kr på dette. De ønsker seg en dobling av størrelsen på melkebrukene i Norge, og mye tyder på at det vil være de mindre gårdsbrukene som blir nedlagt, at de store vil bli større, og at det vil bli Vestlandet og Nord-Norge som blir tapere.

Spørsmålet er om landbruksministeren deler det syn som framkommer i Finansdepartementet omkring melkebørs – han har tidligere ment at dagens bruk er for små – og om Regjeringen er forberedt på å sørge for at en melkebørs innføres, med det som følge at mange små bruk blir nedlagt.

Statsråd Lars Sponheim: Det er ikke tvil om at vi er inne i en tid – og den har vart noen år nå – hvor det har foregått store strukturendringer i norsk landbruk. Jeg fikk senest i går se tall som viste at vi i løpet av om lag ti år har halvert antall kornbruk i Norge. Det er en situasjon som har stor fart, helt uavhengig av hvordan vi nå måtte vurdere å endre sider ved landbrukspolitikken.

Det som er det spesielle i den situasjonen vi er i nå, er at svært mange melkebruk er i den situasjonen at det nå må investeres på nytt fordi veldig mye av driftsbyggningskapitalen i melkeproduksjonen ble bygd opp på slutten av 1970-tallet. Det gjør at det de neste ti årene må bygges enormt mye med penger i norsk melkeproduksjon for å kunne ta vare på en norsk melkeproduksjon.

Dagens kvotesystem, som vi nå har hatt i snart 20 år, har ført til at det er vanskelig for den enkelte som ønsker å bygge nytt, å skaffe et økonomisk grunnlag å bygge nytt på, fordi det er en alminnelig kunnskap i landbruksøkonomien at en må øke produksjonen noe for å kunne forsvare økte kostnader. Det gjør at det nå nesten bare bygges store samdriftsløsninger. Det er strukturrasjonalisering rundt omkring i Distrikts-Norge – en konsekvens av dagens ordning.

Det vi nå fram mot jordbruksforhandlingene vurderer – uten å ha tatt stilling til det fra Regjeringens side – er hva som skal gjøres for å kunne få til en ordning der det er mulig for den enkelte bonde, som i dag har en produksjon på 8, 10, 12, 14 kyr, som må bygge nytt, å skaffe seg

et noe høyere produksjonsvolum for å kunne forsvare noe høyere produksjonskostnader.

Jeg mener at det også bør være grunnlag for enkeltprodusenter og enkeltbønder å være melkeprodusenter i framtiden, ikke bare store samdriftsløsninger, som vi i dag ser det investeres i, selv om det også er bra der hvor det er en naturlig løsning.

Marit Arnstad (Sp): For alle som måtte tro at landbruket ikke forandrer seg, er det betryggende å vite at landbruket har en løpende omstilling og effektivisering. Det må være i tråd med det som mange mener er riktig.

Men problemet her er at man står overfor noe som kan være en planmessig strukturendring innenfor landbruket, og som kan være dramatisk for hele melkeproduksjonen dersom det blir gjennomført. Regjeringens utfordring er at vi må ta et valg: Enten må Regjeringen gå inn for en melkebørs – da må en støtte seg på Fremskrittspartiet i jordbrukspolitikken, som betyr en avvikling av distriktsjordbruket, og det er ikke tvil om at det kommer til å bety at flere tusen av våre 20 000 melkebruk må legges ned – eller en kan gå imot, og da har en støtte fra de andre partiene i Stortinget. Det valget må Regjeringen ta.

Og mitt spørsmål er egentlig: Hvilket valg har Regjeringen tenkt å ta i denne sammenhengen? Det finnes sjøl sagt mange andre muligheter for å øke lønnsomheten for dem som driver med melkeproduksjon.

Statsråd Lars Sponheim: Det er ingen tvil om at vi står overfor en situasjon hvor det vil bli – og hvor det også vil være behov for – en moderat strukturutvikling i melkeproduksjonen. Det er nedfelt i St.meld. nr. 19 for 1999-2000 som sentrumsregjeringen i sin tid overlevte Stortinget. Den politikk som denne regjeringen står for, er nedfelt i en politikk som også representanten Marit Arnstad i sin tid som statsråd var med på å nedfelle. Det kommer vi etter beste evne til å prøve å få gjennomført på en god måte.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – Aud Gaundal.

Aud Gaundal (A): Jeg synes at statsråd Sponheim drar det forliket i Stortinget vel langt, men jeg er helt enig med ham i at vi vil se en strukturendring i norsk landbruk.

Nå er det slik at små bruk ett sted i landet for så vidt er store bruk et annet sted i landet. Slik er det sammensatt hos oss.

Arbeiderpartiets utgangspunkt for at vi vil gå mot «børs», er at vi kan komme i den situasjonen at det er de rikeste som har muligheten til å kjøpe – rik i forhold til at en har et stort gårdsbruk, eller en har store lønnsinntekter utenfor bruket.

Ser ikke Sponheim også den faren at lønnsinntekter utenfor bruket vil være det som gir muligheten til å handle, i og med at vi vet at gjennomsnittlig er marginalinntektene små i landbruket?

Statsråd Lars Sponheim: Jeg vil først få understreke at Regjeringen ikke har tatt stilling til hvordan en ønsker at framlegget til årets jordbruksforhandlinger skal være. Det Regjeringen nå løpende vurderer, er hvordan vi skal kunne klare å få til de nødvendige forutsetninger for at melkebønder som nå de nærmeste årene er helt avhengig av å investere i ny driftsbygningsskapital, skal få opp produksjonsvolumet. Dette er et relativt enkelt resonnement, fordi det er én stor investering man gjør som melkeprodusent, og det er å bygge ny bygning. Det vil veldig mange gjøre, og da tar man på seg økte kostnader. Et låst kvotesystem innebærer at man skal ta på seg en økt kostnad på 30 000–60 000 kr i året, uten at man får en tilsvarende økt inntekt. Det gjør at mange ikke kommer til å gjøre det. Det vil føre til dramatiske strukturrasjonaliseringer ved at man velger annet arbeid. Hvilke virkemidler vi vil bruke, vil vi komme tilbake til. Men vi leter etter virkemidler som er tilpasset den landbrukspolitiske virkelighet vi er i, og som skal gjøre det mulig for enkeltbønder å satse nytt, gjøre det mulig for unge bønder å overta og bygge opp et melkeproduksjonsbruk, ikke bare vedlikeholde en drift som allerede er på plass, slik vi nå dessverre ser for mye av.

Presidenten: Øystein Hedstrøm – til oppfølgings-spørsmål.

Øystein Hedstrøm (FrP): Melkesektoren er den mest kostbare, den sektoren som tar brorparten av subsidiene til landbruket. Til tross for denne politikk, som har vært ført i mange år, mister vi ca. 1 000 melkebønder i året. Vi har 20 000 igjen. Fortsetter vi med denne politikken, er det ikke mange melkebønder igjen i Norge om 20 år. Derfor vil Regjeringen og landbruksministeren få Fremskrittspartiets subsidiære støtte til enhver liberalisering av melkeomsetningen. Og hvorfor vil vi det? – Jo, fordi vi ønsker å ha melkebønder i Norge i et visst omfang om 20 år.

Vi må lære av de andre nordiske land. På 1970-tallet hadde bøndene i de nordiske land omtrent like mange melkekyr. Danmark lå noe foran. For fem år siden hadde hver bonde i Sverige 30, i Danmark 60, og i Finland øker antallet. Hvorfor kan vi ikke gjøre som i Sverige, kjære statsråd, slik at en eldre bonde som vil kvitte seg med kvoten, kan snakke litt med naboen og så selge til ham? Blir de ikke enige om prisen, kan man sette inn en annonse i avisen for å få bedre betalt. Skal vi ikke nå jobbe for en strukturrasjonalisering, slik at vi kan få robuste melkebruk i fremtiden?

Presidenten: Presidenten konstaterer at svenskegrensen har en egen evne til å dukke opp.

Statsråd Lars Sponheim: Det er i dag slik at melkeprodusenter kan selge kvoter. Vi har hatt flere år med den situasjonen, men salget går via staten.

Litt av problemet er, slik jeg ser det, at dette da deles ut til dem som søker, med et så tynt lag at det ikke gir en enkeltbonde mulighet til å få så mye at han kan investere

i et nytt driftsapparat. Det betyr at denne kverna nå maler i en slik retning at mange må gi seg, fordi de ikke har et apparat til å drive videre på.

Jeg frykter veldig sterkt at den politikk som nå føres, med en svært streng kvoteregulering og små muligheter til å øke produksjonskapasiteten sin gjennom noe økte melkekvoter, vil føre til en sterkere strukturrasjonalisering enn å gjøre det mulig for en del produsenter å øke volumet og dermed ha en spredt melkeproduksjon over hele landet i moderne driftsapparat.

Unntaket i dag er de store samdriftsfjøsene, og de er heldigvis spredt godt over hele landet, fordi vi bl.a. avgrenser hvordan kvoter kan flyttes mellom fylker. Jeg ønsker at det i framtiden fortsatt skal være mulig for enkeltprodusenter å investere og bruke de neste 20–30 årene av sitt liv og sin investering på denne produksjonen.

Presidenten: Odd Roger Enoksen – til oppfølgings-spørsmål.

Odd Roger Enoksen (Sp): Når jeg hører landbruksministeren besvare dette spørsmålet, kan jeg konkludere med at landbruksministeren mener at melkebørs vil være et godt virkemiddel for å få til en strukturendring i norsk landbruk.

La det være klart: Det var aldri aktuelt i forbindelse med St.meld. nr. 19 for 1999–2000 å innføre et slikt virkemiddel. Det ville aldri ha vært aktuelt for Senterpartiet i sentrumsregjeringen å akseptere et virkemiddel som vil føre til en så sterk strukturendring i norsk landbruk som en melkebørs vil legge opp til. Jeg er helt uenig med landbruksministeren i at det vil være et godt virkemiddel.

Mitt spørsmål blir da kort og godt: Deler landbruksministeren synspunktene til den arbeidsgruppen fra Finansdepartementet om at en strukturendring fra 14 til 25 kyr vil kunne bli et resultat av innføring av melkebørs, og at vi dermed vil få en halvering av antall melkebruk i Norge?

Statsråd Lars Sponheim: Jeg er glad for at representanten Enoksen, Senterpartiets leder, bekrefter at St.meld. nr. 19 faktisk utmåler en politikk for en strukturendring i melkeproduksjonen, at det vil være nødvendig. Jeg skal ikke være indiskret, men både representanten og jeg vet godt hvordan disse formuleringene kom fram rett før meldingen ble levert.

Det jeg har gitt uttrykk for, og som jeg vil være veldig tydelig på, er at jeg ikke har varslet det som her kalles for børs, altså fri omsetning av melkekvoter mellom bønder, uavhengig av statens inngripen. Det mener jeg er en dårlig løsning. Det kommer ikke jeg til å arbeide for å fremme. Det blir i så fall andre og mer politisk inngjerdede ordninger, men som kan ha elementer av direkte omsetning mellom bønder. Dette vil Regjeringen ta stilling til – det har ikke Regjeringen gjort ennå – før vi fremmer det som vil være statens tilbud i jordbruksforhandlingene.

La meg bare si helt generelt, og det er fra generell kunnskap til landbruksøkonomien, at det er enorme stor-driftsfordeler når det gjelder melkeproduksjonen. Slipper

man dette løs, vil man få enormt store fjøs. Det er lett å regne ut at økonomien er god i slike veldig store løsnings-ger. Det er ikke Regjeringens politikk, selv om vi går for en moderat utvikling og dermed vil styrke inntektsgrunnlaget for norske melkeprodusenter.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Olav Akselsen (A): Eg har eit spørsmål utan innslag av svenskegrensa, men til den same statsråden, landbruksministeren.

Landbruksdepartementet har gjort om vedtaket om konsesjonsplikt på strandeigedomen «Solvang» på Åkerøya utafor Lillesand. Dette er ei sak med ei lang forhistorie. Den har fleire gonger vore behandla i fylkeskommunale og kommunale organ, og kvar gong lokale og regionale organ har behandla denne saka, har dei gjeve avslag. Landbruksdepartementet har òg tidlegare avslått anken på denne saka.

No har departementet omgjort sitt eige vedtak og dermed overkøyrtd lokaldemokratiet i ei sak som er av svært stor prinsipiell betydning, og som kan få stor presedensverknad på dette området.

Etter statsråden sine utsegner i media har dette skjedd utan at han har vore orientert. Eg har derfor eit spørsmål: Er det vanleg at denne typen spørsmål blir handtert på denne måten i Landbruksdepartementet, altså utan at statsråden veit om kva som skjer?

Statsråd Lars Sponheim: La meg først få si at jeg og Landbruksdepartementet har fått et brev fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om denne saken. Det vil om få dager bli gitt et svar som på en veldig grundig og inngående måte går inn i sakens realiteter og redegjør for kontroll- og konstitusjonskomiteen om det.

Så til sakens realiteter: Når denne saken ble tatt opp igjen, var det på et helt nytt grunnlag som ikke lå til behandling tidligere. Det går f.eks. ikke an å si at det ble ment én ting i Landbruksdepartementet før regjeringsskiftet og noe annet etterpå. Saken har fått en ny realitet, nemlig at søkeren her dokumenterte overfor Landbruksdepartementet at den salgsrunden for helårsbolig som ble gjort, ikke førte fram til en reell salgspris. Da er loven slik at det er grunnlag for å vurdere på nytt om konsesjonsplikten skal opprettholdes. Det er den vurderingen som er gjort. Kommunen selv har spilt en sentral rolle ved å si til departementet i brev i slutten av november i fjor at det høyeste bud som ble gitt på denne eiendommen, var på 2 mill. kr. En annen, ganske parallell sak viser det samme som kommunen sier, at 5 mill. kr er uttrykk for en akseptabel pris for en helårsbolig på denne øya. Da er vi kommet i den situasjon at noen er pålagt å selge en eiendom som dette til helårsbolig uten at det er mulig å få helårsboligpris ut fra kommunens egne tall. Derfor har Landbruksdepartementet brukt loven.

I går kom det et nytt brev fra kommunen, hvor det fremgår at man mener å kunne dokumentere at det her har vært høyere bud – i hvert fall er det muntlig framsagt slik i ettertid. I departementet vurderer vi nå om det er

grunnlag for en ny behandling. I så fall vil vi vurdere om søkerne, altså selger og kjøper av denne eiendommen, får uttale seg om dette, og så vil vi ta stilling til om det er grunnlag for å åpne saken på nytt.

Men la meg igjen understreke: Jeg har vurdert dette ut fra helt nye realiteter og på helt nytt juridisk grunnlag i forhold til det som har vært til behandling tidligere.

Olav Akselsen (A): Debatten etter det nye vedtaket tyder på at denne saka ikkje kan vera fullt så klar som landbruksministeren no antyda. Uansett blei det her ikkje ein gong forsøksvis svart på mitt spørsmål.

Mitt spørsmål var om denne typen prinsipielle spørsmål, med store presedensverknader der ein overkøyrtd lokaldemokratiet, blir behandla i Landbruksdepartementet utan at den politiske leiinga blir involvert.

Statsråd Lars Sponheim: Det er rett, som jeg har sagt til avisene, at jeg ikke kjente til denne konkrete saken før jeg leste om den i avisene. Det betyr ikke at det som tas av beslutninger i Landbruksdepartementet, ikke er mitt ansvar – så det er ikke noe stort poeng.

Det er ikke vår vurdering at dette har store prinsipielle sider. Det er en konkret sak hvor man må foreta en helt spesiell vurdering, og den debatten som er skapt om at dette endrer hele synet på boplikt eller arealgrense 0 etter konsesjonsloven, er etter Landbruksdepartementets syn feil. Denne saken – som jeg har gitt uttrykk for – vil ikke bli åpnet og vurdert på nytt nå, men vi vurderer om det er grunnlag for å se på den på nytt på bakgrunn av helt ny informasjon som kommunen mener å påberope seg. Vi kan ikke få bekreftet om denne informasjonen er relevant for saken før vi har hatt en prosess, bl.a. med kjøper og selger av denne eiendommen, og det vil skje i løpet av de nærmeste dagene. Det er selvsagt også slik for Landbruksdepartementet som for andre departement at en har et tett samarbeid med regjeringsadvokaten i slike spørsmål, så en er tryg på de juridiske sider ved dette.

Presidenten: Presidenten vil bemerke at siden den aktuelle sak ligger til behandling i kontroll- og konstitusjonskomiteen, er det vel tvilsomt om den etter forretningsordenens prinsipper hører hjemme i spørretimen i det hele tatt.

Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Arne Sortevik (FrP): Jeg har et spørsmål til utdanningsministeren.

Jeg viser til presseoppslag, senest i Dagbladet lørdag 16. mars i år, om narkotikaproblemer i skolen. Misbrukerne blir ifølge forskerne stadig yngre, og også vanlig skoleflink ungdom bruker stoff som leveres ved skoledøren. Avisens reportasje var fra en videregående skole i Akershus. I november i fjor fortalte Bergens Tidende om en tilsvarende situasjon i Bergens-skolene: billig dop i skolegården og helsesøster som daglig møter rusede elever.

Dette er et foruroligende bilde som krever handling, om nødvendig ved å benytte utradisjonelle tiltak. Hva er

Regjeringens og statsrådets handlingsplan på kort sikt for å bekjempe dette problemet? Og hvilke utradisjonelle virkemidler vil statsråden ta i bruk? Det forutsetter at også Utdanningsdepartementet tar ansvar for å bekjempe narkotikaproblemet i skolen.

Statsråd Kristin Clemet: Disse problemene strekker seg langt utover Utdannings- og forskningsdepartementets ansvarsområde, men berører også skolen, som representanten Sortevik var inne på. Vi har store problemer i skolen når det gjelder mobbing, vold, rus og rasisme, og alt dette må vi være involvert i, selv om det er andre ministre som har et hovedansvar for narkotikapolitikken, sett i større sammenheng.

Jeg tror to ting er viktige, sett fra et utdanningspolitisk ståsted og utdanningsministerens ståsted.

Det ene er å oppmuntre til at man innenfor skolesammenfunnet – innenfor skoleporten så å si – har et regelverk som er tydelig, som er kjent, som er etablert i samarbeid mellom elever, eventuelt foreldre, lærere og skoleledere, og som håndheves. Det er viktig for å unngå mobbing og vold, men også for å unngå rusproblemer, tror jeg.

Det andre: Hvis vi skal bekjempe dette problemet på mer generell basis, også det som foregår i nærheten av skolen og utenfor skoleporten, tror jeg den store mangelvaren er et godt tverretattlig og tverrsektorielt samarbeid mellom departementer og etater. Dette involverer barnevern, helse- og sosialsektoren, justissektoren og utdanningssektoren. Vi har et eget statssekretærutvalg i arbeid, som bl.a. ser på rusproblematikk, men som også ser på problemer generelt blant barn og unge, noe som er knyttet til skolehverdagen. Vi er nødt til å ta disse problemene alvorlig, og bl.a. se på skolelederes adgang til å håndheve og iverksette regelverk for i hvert fall å få dette vekk fra skolens område.

Arne Sortevik (FrP): Jeg takker for svaret.

Vil initiativ til samhandling med flere berørte parter også inkludere bl.a. bruk av hund? Jeg viser til at det var et spørsmål fra Fremskrittspartiet for ca. to år siden i spørretimen der statsråd Lilletun svarte bekreftende på at det er adgang til å bruke hund i forbindelse med ransaking. Et spørsmål som også dukker opp fra skoleledere, er adgangen til i samarbeid med politiet å få spaning i og ved nærområdene rundt skolen. Det kreves selvfølgelig midler til slik politispaning.

Et konkret spørsmål som dukker opp, er adgangen innenfor ordensreglementet i skolen – som er tuftet på opplæringsloven §§ 2-9 og 3-7 – til eventuelt å gjennomføre urintest av elever, hvis det er begrunnet mistanke om misbruk.

Statsråd Kristin Clemet: Her er vel de generelle reglene for skolen som for sammenfunnet ellers at elevene skal ha den samme rettssikkerhet og den samme type vern som andre.

Når det gjelder urinprøver, er dette noe av det som har vært veldig aktuelt. Det er noe som kan gjennomføres hvis det skjer frivillig, men det oppstår problemer der-

som det ikke kan skje frivillig. Alt dette er tiltak vi er nødt til å vurdere, men da er det nødt til å skje i sammenheng, ikke isolert sett innenfor det utdanningspolitiske området eller isolert sett innenfor skolesektoren. Men selvfølgelig må det skje i samarbeid med andre myndigheter, spesielt med justismyndigheten og politimyndigheten. Jeg registrerer at man på lokalnivå, både fra Politiet, skoleetaten osv., uttrykker fortvilelse over nettopp denne mangelen på koordinert samarbeid. Det er først når man kan få til det, at man også kan bidra til å forebygge problemer. Så dette er den store utfordringen. Det er generelt en utfordring i Norge, men det er klart at vi må ta disse problemene mer alvorlig, fordi de er i ferd med å bli større.

Presidenten: Vi går til siste hovedspørsmål.

Øystein Djupedal (SV): Jeg vil gjerne stille utenriksministeren et spørsmål.

Situasjonen i Midtøsten er fortsatt meget kritisk. For kort tid tilbake fattet Sikkerhetsrådet et svært viktig vedtak, som også var enstemmig. På tross av dette er det vanskelig å si at det finnes noen målbar framgang i Midtøsten.

Amerikanerne har engasjert seg mer, og det er positivt. Samtidig er det bekymringsfullt å se at Dick Cheney bare besøker den ene parten og ikke begge parter, som godt kan understrekes som om man da tar stilling i denne konflikten.

Vi sitter for tiden med formannskapet i Sikkerhetsrådet og løst den forrige resolusjonen i havn. Det skal utenriksministeren ha honnør for. Samtidig er det nok behov for nye initiativ fra Norge og fra Sikkerhetsrådet. Ikke minst er den tidligere resolusjonen knyttet til internasjonale observatører, som ble nedstemt, viktig.

Mitt spørsmål til utenriksministeren er: Hvilke initiativ ønsker man å ta fra norsk side knyttet til denne situasjonen, enten gjennom Sikkerhetsrådet eller på annet vis? Og er det aktuelt på nytt å reise spørsmålet om et internasjonalt observatørkorps i Palestina og i de okkuperte områdene?

Utenriksminister Jan Petersen: Jeg deler fullt ut den oppfatningen også Djupedal har, at den resolusjonen som FNs sikkerhetsråd vedtok i forrige uke, er av meget stor betydning. Jeg er enig i de pressekomentarer som sier at man skal være uhyre forsiktig med å utnevne noe som historisk rett etter at det skjer, for det kan man ikke gjøre. Men jeg tror på den annen side at denne resolusjonen nok har et potensial for virkelig å bli nevnt blant de viktige resolusjoner. Dessverre var den ikke enstemmig. Syrerne avstod fra å stemme for, men de øvrige 14 medlemmene stemte for. Jeg tror at dette nå har satt i gang en utvikling i Midtøsten som kan føre videre. Vi må derfor følge det sporet som nå er gått opp.

Det er nok et par viktige ting som må gjøres fremover. Det ene er å sørge for at selvstyremyndighetene i Palestina har et økonomisk grunnlag for sin aktivitet. På det området tar Norge nå et initiativ. Vi er formannsnasjon i

giverlandsgruppen og vil derfor holde et møte i Oslo i april måned for å adressere denne problemstillingen, som jeg tror er viktig. Jeg tror selvstyremyndighetenes autoritet er avhengig av at de har et økonomisk grunnlag.

Når det gjelder spørsmålet om å bringe nye forslag til vedtak inn for Sikkerhetsrådet, tror jeg *det* vil være altfor tidlig å gjøre på det nåværende stadiet. Spørsmålet om internasjonale observatører er, som Djupedal vet, et standpunkt Norge har hatt hele tiden. Vi mener at det kan være riktig når partene er enige om det. Det er også den eneste forutsetning for å kunne få observatører inn der, som Djupedal også vet. Det kortet har vi meldt en rekke ganger, og vi vil selvfølgelig følge det opp når det er en åpning for å få det til.

Øystein Djupedal (SV): Jeg takker utenriksministeren for svaret. Det er klart at det fra norsk side påligger et spesielt ansvar, både som leder i Sikkerhetsrådet i denne perioden og fordi Norge historisk har hatt en rolle å spille. Det betyr at Norge har en mulighet. I denne situasjonen betyr det at man ikke må sidestille partene i denne konflikten. Det betyr at man må være veldig klar på at det er en okkupasjonsmakt og også et okkupert folk.

Jeg setter pris på at utenriksministeren nå så klart sier at man skal se på de økonomiske forhold knyttet til selvstyremyndighetene. Det er klart det er vanskelig å se for seg at man skal kunne få noen stabil utvikling så lenge de palestinske selvstyremyndighetene kontinuerlig ydmykes og heller ikke har økonomisk evne til å kunne rydde opp på en skikkelig måte, eller – for å si det slik – å bygge opp igjen det som er ødelagt gjennom krigen.

Og dette er i grunnen mitt siste spørsmål til utenriksministeren: Israel har ødelagt mye infrastruktur betalt med internasjonale penger, også betalt med norske penger, ikke minst det statistiske sentralbyrået i Palestina. Hvordan vil norske utenriksmyndigheter håndtere dette? Vil det være aktuelt, som jeg vet EU nå vurderer, å søke erstatning fra Israel for de pengene som er investert?

Utenriksminister Jan Petersen: Nå skal jeg være veldig forsiktig med å ta tall fra hodet, for jeg har dem ikke med meg her. Men det er helt riktig som Djupedal antyder, at det er norskfinansierte prosjekter som også er ødelagte. Beløpet her tror jeg nok ikke er så all verdens stort, og jeg synes ikke det i og for seg er det avgjørende. Det avgjørende er at disse ødeleggelsene er foretatt. Det har vi en rekke ganger gjort helt klart at vi mener er uakseptabelt. Det er uavhengig av om det er Norge eller andre som har finansiert det. Poenget er at det er palestinerne dette går utover.

Ellers er jeg enig med Djupedal i at Norge nok har forvaltet sitt pund på en slik måte at vi har et inntak i prosessen. Det tror jeg denne månedens sikkerhetsrådsbehandling viser. Vi legger selvfølgelig stor vekt på å bevare denne muligheten også fremover. Det blir frustrerende om vi må gå over fra å være en aktør til bare å bli en som har meninger.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – Åslaug Haga.

Åslaug Haga (Sp): Med utgangspunkt i den situasjonen som nå er i Midtøsten, er det viktig å bruke alle diplomatiske midler til å legge press på Israel, slik at en kommer inn i en forhandlingssituasjon.

Israel har tidligere holdt Arafat i husarrest. Fortsatt tillater ikke Israel Yasir Arafat å forlate de palestinske områdene. Som en synlig markering av at dette er uakseptabelt, vil det etter Senterpartiets oppfatning være klokt å utstede en formell invitasjon til Yasir Arafat om et offisielt besøk til Norge.

Vil utenriksministeren utstede en slik invitasjon?

Utenriksminister Jan Petersen: Det er selvfølgelig en mulighet. Det Åslaug Haga nå spør om, er et av de temaene jeg kanskje har snakket mest om når det gjelder Midtøsten i løpet av de siste par månedene, nemlig at jeg synes det er helt uakseptabelt at Arafat holdes i husarrest. Det er en underminering av ham som leder av de palestinske selvstyremyndighetene. Dette var, som jeg tror jeg har nevnt en del ganger før i Stortinget, et av flere temaer jeg drøftet med statsminister Sharon da jeg hadde et møte med ham tidlig i januar. Da var jo den store symbolsaken knyttet til julefeiringen i Betlehem. Dette er et standpunkt som jeg hadde da og fremførte med styrke, og har hatt siden og fremført med styrke. Jeg setter pris på alle bidrag for å kunne gjøre disse tingene operative. Men vårt standpunkt her har, som også Haga vet, vært helt klart hele tiden.

Presidenten: Tiden for den muntlige spørretimen er omme. Vi går over til den ordinære spørretimen.

Ordinær spørretime

Presidenten: Det blir en lang rekke endringer i den oppsatte spørsmålslisten. Presidenten viser i den sammenheng til den oversikt som er omdelt på representantenes plasser i salen.

De foreslåtte endringer i dagens spørretime foreslås godkjent. – Det anses vedtatt.

Endringene var som følger:

Spørsmål 2, fra representanten Bjørn Jacobsen til utenriksministeren, bortfaller, da spøreren ikke er til stede.

Spørsmål 3, fra representanten Eirin Faldet til finansministeren, bortfaller, da spøreren ikke er til stede.

Spørsmål 11, fra representanten Sylvia Brustad til olje- og energiministeren, er trukket tilbake.

Spørsmål 12, fra representanten Gjermund Hagesæter til olje- og energiministeren, utsettes til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

Spørsmål 17, fra representanten Åslaug Haga til sosialministeren, vil bli besvart av samferdselsministeren på vegne av sosialministeren, som er bortreist.

Spørsmål 18, fra representanten Audun Bjørlo Lysbakken til nærings- og handelsministeren, vil bli besvart

av samferdselsministeren på vegne av nærings- og handelsministeren, som har sykdomsforfall.

Spørsmål 19, fra representanten Thore A. Nistad til samferdselsministeren, vil bli tatt opp av representanten Morten Ørsal Johansen.

Spørsmålene 23 og 24, fra henholdsvis representantene Marit Arnstad og Odd Roger Enoksen til forsvarsministeren, utsettes til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

Spørsmålene 25, 26, 27 og 28, fra henholdsvis representantene Rolf Terje Klungland, Ingvild Vaggen Malvik, Kenneth Svendsen og Synnøve Konglevoll til miljøvernministeren, utsettes til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

S p ø r s m å l 1

Anita Apelthun Sæle (KrF): «USAs viseutenriksminister, Bolton, hevder at Iran produserer biologiske våpen og utstyrer raketter med biologiske krigshoder. Noe slikt innebærer klare brudd på internasjonale avtaler. Vi vet at Iran er i ferd med å bygge en atomreaktor, og at den påstås brukt til sivile formål. Sistnevnte står i grell kontrast til trusselen fra den iranske lederen, Rafsanjani, som 14. desember 2001 antydte utslettelse av Israel med kjernefysiske våpen.

Alarmeres utenriksministeren over dette, og vil han ta saken opp med Iran?»

Presidenten: Presidenten gjør oppmerksom på at Stortinget for å spare tid har vedtatt at man bruker de tallerstolene som står nede i salen, også i den ordinære spørretimen.

Utenriksminister Jan Petersen: Da blir jeg lykkelig stående hvor jeg er.

Irans våpenprogrammer og manglende tilslutning til internasjonale rustningskontrollavtaler gir grunn til bekymring.

Det foreligger imidlertid ulike vurderinger med hensyn til hvorvidt Iran har utviklet – eller i ferd med å utvikle – masseødeleggelsesvåpen.

Iran samarbeider med Det Internasjonale Atomenergi-byrået, IAEA, men har ikke godtatt det såkalte «enhanced safeguards regime», som er vedtatt av IAEA. Iran har ikke ratifisert den kjernefysiske prøvestansavtalen, og landets rakettkapasitet er urovekkende stor.

Norge deler den internasjonale bekymring over dette, og forventer at Iran vil ta skritt for å etterleve internasjonale rustningskontrollforpliktelser. Iran er gjort kjent med de norske bekymringer, som jeg vil ta opp på nytt under mitt besøk til Teheran i neste måned.

Uttalelser fra Irans åndelige leder, Rafsanjani, på den såkalte Jerusalem-dagen, 14. desember i fjor, er uakseptable, ikke bare på grunn av sitt faktiske innhold, men også fordi Rafsanjani bidrar til en enda mer uforsonlig holdning til Midtøsten-konflikten, noe som er det motsatte av hva som trengs for å dempe voldsbruken og få fredsprosessen på skinnene igjen.

Som en høytstående muslimsk leder har Rafsanjani et særlig ansvar overfor opinionen både i Iran og internasjonalt. Han har ved sine uttalelser den 14. desember forvaltet dette ansvaret på en dårlig måte. Fra norsk side har vi beklaget hans uttalelser på det sterkeste.

Anita Apelthun Sæle (KrF): Eg takkar utanriksministeren for svaret.

Vi veit at Iran forsyner terrororganisasjonar med våpen, tusenvis av missil ved leveransar kvar veke til Hizbollah, og skipet «Karine A» kjenner vi også til. Landet har rakettar som når heile Midtausten, og om to år trur ekspertane, etter det eg kjenner til, at Iran vil ha rakettar som når Europa og til og med USA. Samtidig veit ein at al-Qaida-medlemmer finn ly akkurat i Iran. Eg vert heller ikkje rolegare av at Rafsanjani på iransk TV 30. januar forsvara og oppfordra til terror- og sjølvordsaksjonar mot sivile.

Mitt spørsmål er då: Kva slags moglegheiter og midlar har Vesten og for så vidt Noreg å bruka – det er eit stort spørsmål – for å påverka eit regime som har ein slik vilje til å eksportera sin ideologi, for å seia det diplomatisk, og som då også aktivt motverkar frededelege løysingar i Midtausten?

Utenriksminister Jan Petersen: Jeg vil først si at det inntrykket man har av iransk politikk på dette område, har ført til at jeg også har benyttet ganske sterk språkbruk når det gjelder den, så sterk at noen har tatt tak i det. Jeg mener imidlertid at det har vært berettiget, og det vil være grunnlag for de samtaler jeg vil ha med de iranske myndigheter.

Iransk politikk er på mange måter mangfoldig. Det er oppmuntrende trekk knyttet til de valgene som har vært, og vi vet at det er en ganske åpen politisk debatt. På den andre siden ser vi, som jeg har vært inne på, sterkt foruroligende trekk. Dette er et problem i Midtøsten-debatten generelt. Det er ingen tvil om at Israel er meget, meget bekymret over det de hører fra Iran.

Så til spørsmålet om hva vi kan gjøre med det. Ja, som en liten nasjon er det all grunn til å være nøktern i forhold til det, men det må ikke få oss til å la være å prøve å påvirke så langt det overhodet er mulig, og dette er ett av flere formål med mitt besøk.

Anita Apelthun Sæle (KrF): Eg takkar òg for det siste svaret, som var for så vidt omfattande.

Eg vil som det siste berre be utanriksministeren hugsa på reaktoren i Irak, som til verda si fordømming vart bomba av Israel. Men det var mange som var glade for at den var bomba flat då Golf-krigen starta.

Utenriksminister Jan Petersen: Nå er vi i nabolandet, og Irak-politikken er selvfølgelig en meget spesiell utfordring og meget vanskelig. Jeg vil gjerne understreke at det nå ikke må være tvil om at omverdens krav til Saddam Hussein er at han overholder FN-resolusjonen om

dette – punktum og full stopp. Det er dessverre slik at Irak trekker saken ut, og det kan vi ikke akseptere.

S p ø r s m å l 2

Fra representanten Bjørn Jacobsen til utenriksministeren:

«Folkets Hus i Nablus og Palestinian Central Bureau of Statistics er begge eksempel på norskstøtta infrastruktur på palestinsk jord som er blitt øydelagd av israelske angrep dei siste månedene. Landsorganisasjonen og Statistisk sentralbyrå i Noreg har ved sine øvste leiarar protestert og bedt om forklaring.

Kva for tiltak har Noreg sett i verk for å utgreie kva som har skjedd, og på kva slags måte har ein protestert og fordømt desse handlingane overfor Israel?»

S p ø r s m å l 3

Fra representanten Eirin Faldet til finansministeren:

«Vi leser stadig i avisene at mange pendlere i distriktene er fortvilet over den innstrammingen i diett- og kjøregodtgjørelsen som er varslet. Sett i sammenheng med Regjeringens reduksjon av fraktutjevningstilskuddet på drivstoff er dette en distriktsfiendtlig politikk som vil ramme både enkeltmennesker, kommuner og næringslivet, blant annet i Hedmark.

Hva har Regjeringen tenkt å gjøre for pendlerne?»

Presidenten: Disse spørsmålene bortfaller.

S p ø r s m å l 4

Per Erik Monsen (FrP): Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til finansministeren:

«I dag er det forholdsvis store kostnader ved å kjøpe momspliktige varer fra utlandet ved at et relativt høyt tollgebyr pålegges alle pakker. Prosessen for å få pakken gjennom tollsystemet er langvarig og dyr, og den bør forenkles. I fjor startet en prosess hos NHD, SD og FIN for å forenkle systemet. I ordinær spørretime 24. januar 2001 sa daværende samferdselsminister at det var Regjeringens mål å iverksette disse forenklingstiltakene senest innen 2001.

Hva er status?»

Statsråd Per-Kristian Foss: I dag tilbys elektronisk fortolling til næringslivet hele døgnet. Toll- og avgiftsetatens fortollingsløsning for næringslivet, det såkalte TVINN-systemet, er imidlertid mindre egnet for privatpersoner, fordi løsningen er relativt kostbar for importører med liten import. Den er også relativt komplisert, og kravene er til dels regulert i internasjonale avtaler. Hvis privatpersoner skal importere varer i dag, kan man enten deklare gebyrfritt ved å møte opp på nærmeste tollkontor med relevante dokumenter eller få en speditør til å foreta fortolling av varen på vegne av seg. Hvis varene kommer via Posten, vil man motta en forespørsel fra Pos-

ten om de skal foreta fortolling, eller om man selv vil gjøre det. Alle som foretar slik deklarasjon, i dette tilfellet Posten, tar gebyr for fortollingstjenesten. Varesendinger med en verdi på under 200 kr er som kjent fritatt for avgifter, og skal således ikke fortolles.

Det er pr. i dag ingen land, etter det vi kjenner til, som tilbyr elektroniske fortollingsløsninger for privatpersoner.

Jeg har som siktemål at det så snart som mulig bør innføres en forenklet elektronisk fortollingsløsning som er egnet for privatpersoner. Toll- og avgiftsdirektøren er nå i ferd med å legge til rette for dette. Det vil senest skje fra 1. januar 2003.

Per Erik Monsen (FrP): Posten tar 149 kr i fortollingsgebyr. Fortollingsgebyret innebærer en prisøkning på 37,25 pst. på en vare til 400 kr, i tillegg til moms. Dette er i og for seg en konkurransevridning til ugunst for e-handel. Om det er så komplisert å få til en forenkling av tollrutiner, mener ikke finansministeren da at hensynet til e-handel, og ikke minst hensynet til forbrukeren, tilsier at det vil være riktig å vurdere å øke grensen for momsfrirket? Og i tillegg: Hva er statsrådets syn på det prinsipielle i at forbrukerne må betale et betydelig gebyr for å betale en avgift til staten?

Statsråd Per-Kristian Foss: Dette er to nye spørsmål, som ikke var inkludert i det opprinnelige. Jeg svarte ja på spørrerens opprinnelige spørsmål, som jeg forstår særlig gjaldt privatpersoner.

Om fortollingsgebyret er for høyt eller ei, ligger det ikke under mitt departement å avgjøre. Det vil jeg anbefale at man tar opp på annen hensiktsmessig måte.

Når det gjelder momsgrensen, har departementet ingen planer om å endre den grensen, som relativt nylig er fastsatt av Stortinget – så vidt jeg husker med bredest mulig tilslutning, også fra spørrerens parti.

S p ø r s m å l 5

Karita Bekkemellem Orheim (A): Jeg vil få stille følgende spørsmål til finansministeren:

«Mener statsråden at forsikringselskapene kan binde opp sine kunder opptil ett år ved inngåelse av forsikringsavtale og at de mange fusjoner i forsikringsbransjen gjør at konkurransesituasjonen for norske forbrukere er reell, og hvilken betydning dette har hatt å si for forsikringspremien til norske forbrukere?»

Statsråd Per-Kristian Foss: Jeg tillater meg først å si at dette er et ganske omfattende spørsmål. Svaret lyder slik:

I forhold til kundenes rett til å si opp forsikringsavtaler er det hensiktsmessig å se nærmere på både skadeforsikring og livsforsikring hver for seg. I skadeforsikring tegnes normalt kontrakter med ett års varighet. Vil forsikringstakeren si opp forsikringen fra utløpet av forsikringstiden, må vedkommende varsle selskapet om dette senest en måned fra den dag selskapet har sendt ordinært premievarsel for den nye perioden. Forsikringstakeren

kan i forsikringstiden kun si opp et løpende forsikringsforhold dersom behovet for forsikring faller bort, eller det foreligger andre særlige grunner. Dette har sin hjemmel i forsikringsavtaleloven § 3-2, som for øvrig ligger under Justisdepartementets ansvarsområde.

I livsforsikring avtales normalt kontrakter med mange års varighet. Av forsikringsvirksomhetsloven § 7-8 følger det at en livsforsikringskontrakt ved melding til selskapet kan sies opp for overføring til et annet livsforsikringsselskap eller pensjonskasse. I flytteforskriften spesifiseres nærmere oppsigelses- og oppgjørsfristene ved overføring av midler. Disse varierer fra to til åtte måneder, avhengig av størrelsen på kontrakten.

Virksom konkurranse i forsikringsmarkedet er avhengig av flere forhold. Ett forhold er kundenes adgang til å bytte leverandør i forsikringstiden. Dette har særlig betydning for langvarige forsikringsavtaler, dvs. livsforsikringskontrakter o.l. I denne sammenheng er det verdt å merke seg at en generell flytteadgang for livsforsikring, med ajourførte konti, som en har i Norge, faktisk ikke er vanlig i andre land. Dette ble innført for å styrke kundenes rettigheter da forsikringsloven ble modernisert i 1988, og dette tiltaket styrket dermed norske livselskapers konkurranseposisjon også. I Sverige er det f.eks. ikke en slik lovfestet rett, men det er opp til det enkelte selskap å ta standpunkt.

Antallet aktører, deres markedsføringsstrategier og kundenes prisbevissthet er andre forhold som også har betydning for konkurransesituasjonen. Ved utgangen av 2001 var det åtte tradisjonelle livselskaper i det norske markedet og 53 skadeforsikringsselskaper med konsesjon fra norske myndigheter. Videre er det i dag, særlig innen skadeforsikring, etablert utenlandske filialer med sterke markedsandeler i Norge. Selskapet If er et eksempel på det. Det foregår også noe grensekryssende virksomhet på forsikringsområdet. Av Konkurranseflateutvalgets innstilling går det frem at markedsandelen til de fem største livselskapene målt etter opptjent premie, er noe større i Norge enn i andre nordiske land.

Det er flere forhold i forsikringsavtaleloven som kan forbedres sett fra forbrukernes interesser. Jeg vil i samråd med justisministeren se nærmere på loven, slik at en liberalisering kan gi forbrukerne større fleksibilitet. Justisdepartementet tar i løpet av året sikte på å sende på høring spørsmålet om man bør utvide adgangen til å si opp forsikringsavtaler i forsikringstiden. Det vil være naturlig å se på tidshorisonter som selskapene kan binde opp sine kunder, som stortingsrepresentanten her har tatt opp i sitt spørsmål. Jeg vil i tillegg også vurdere bestemmelser som gjør forbrukerne oppmerksom på at kunden har rett til å si opp forsikringen – herunder flytte forsikringen til et annet selskap – senest én måned fra den dag premievarselet er sendt.

Presidenten: Ønsker spørsmålsstilleren ordet til tillegsspørsmål?

Karita Bekkemellem Orheim (A): Det hadde kanskje vært helt unødvendig med dette særdeles positive

svaret som statsråden nå gav. Jeg kan likevel ikke dy meg for å komme med en liten kommentar.

Det å tegne forsikring er jo en relativt kostbar affære for mange forbrukere, og vi vet at inntjeningen til våre forsikringsselskap er det ikke noe i veien med. Derfor syns jeg at bransjens egen bortforklaring i Verdens Gang i dag med at dette vil medføre økte kostnader til administrasjon, er rent vås. Dette er et enkelt grep fra bransjen for å ta nakkegrepet på pengeboka til norske forbrukere.

For å avslutte vil jeg si at statsrådets svar var særdeles positivt for mange norske forbrukere, og jeg håper han er like klar i sin konklusjon når høringsrunden er ferdig.

Presidenten: Presidenten vil bemerke at ordet «vås» hører hjemme i det parlamentariske grenseland, mens «rent vås» definitivt ligger utenfor grensen.

Statsråd Per-Kristian Foss: Jeg skal ikke delta i karakteristikken av selskapenes uttalelser, men de understreker behovet for at kundenes rettigheter i Norge på dette området åpenbart bør lovreguleres, og det tar jeg sikte på.

S p ø r s m å l 6

Per Roar Bredvold (FrP): Jeg ønsker å stille landbruksministeren følgende spørsmål:

«I avisen Glåmdalen av 2. mars 2002 kan vi lese om et par som i fjor solgte småbruket sitt, blant annet på grunn av økonomi. De har ennå ikke fått oppgjøret, da landbrukskontoret ikke har behandlet søknaden.

Synes statsråden dette er en akseptabel tid å vente, eller vil statsråden på generelt grunnlag pålegge de kommunale/fylkeskommunale landbrukskontor en raskere saksbehandling, slik at ventetiden for selger og kjøper blir så kort som overhodet mulig?»

Statsråd Lars Sponheim: Etter det jeg har fått opplyst, gjelder denne saken gnr. 40 bnr. 7 og 9 i Kongsvinger kommune.

Landbrukskontoret i kommunen mottok konsesjons-søknaden den 14. november 2001. I forbindelse med innkreving av behandlingsgebyr ble kjøperen i brev av 19. november 2001 varslet om at saksbehandlingstiden i kommunen for slike saker var ca. to måneder etter innbetalt gebyr, og at saken deretter ville bli oversendt fylkeslandbruksstyret til avgjørelse. Gebyret ble innbetalt samme uke.

Kommunen behandlet saken den 12. mars 2002. Dette betyr en saksbehandlingstid på ca. fire måneder. Det tok altså sju uker mer enn først varslet om i brev fra kommunen.

Jeg har forståelse for at selger og kjøper er opptatt av å få avgjort denne type saker så raskt som mulig, bl.a. av hensyn til oppgjøret. Det er derfor ønskelig med kortere saksbehandlingstid i kommunen enn i dette tilfellet. Så langt jeg kjenner til, blir imidlertid de fleste konsesjons-saker behandlet i kommunene innenfor en tidsramme på

ca. tre måneder, noe som må anses som en akseptabel saksbehandlingstid.

Selv om kommunens saksbehandlingstid i dette tilfellet er noe lengre enn vanlig, finner jeg på bakgrunn av denne saken ikke grunn til å foreta meg noe generelt med hensyn til kommunenes og fylkeslandbruksstyrenes saksbehandlingstid. Jeg skal imidlertid bemerke at kommunen i dette tilfellet burde ha orientert partene om at saksbehandlingstiden ville bli lengre enn først antatt.

Per Roar Bredvold (FrP): Jeg takker for svaret, som for så vidt var greit, men selv om jeg nevner et eksempel, var selvfølgelig spørsmålet tatt opp på generelt grunnlag.

Hvorfor denne saken ble behandlet akkurat den 12. mars, like etter en artikkel i Glåmdalen – eller om det hadde noe å gjøre med at jeg skulle ta opp dette spørsmålet her i dag – skal ikke jeg si, men i hvert fall har saken løst seg til beste for alle.

På et generelt grunnlag synes jeg det må være mulig å sette en tidsfrist. Fra saken blir levert skal det gå maksimalt så og så lang tid, f.eks. to måneder, slik at både kjøper og selger har en konkret dato å forholde seg til, og da får landbrukskontoret/fylkeskontoret innrette seg etter den tidsfristen. Det er det jeg ønsker med spørsmålet mitt.

Statsråd Lars Sponheim: Ja, jeg er enig i den prinsipielle tilnærming. Det er ønskelig at saksbehandlingen går så fort som mulig. Det er ønskelig at kommunene selv innenfor det de kan gjøre i det kommunale selvstyret, fastsetter tider for sin saksbehandling som gjør at borgerne og brukerne av tjenestene får utført disse på kortest mulig tid.

I denne sammenheng vil jeg gjerne ha fram at som varslet kommer Regjeringen med en bredere reform når det gjelder å delegere myndighet under såkalt oppgavefordeling. Vi ønsker å delegere flere oppgaver til kommunene, bl.a. innenfor konsesjonslovsbehandling, som derved vil gjøre at kommunene kan ta endelig beslutning i slike saker og slippe den tid det går med til også å ha en behandling hos fylkesmannen, slik vi har i dag.

Per Roar Bredvold (FrP): Det som skjer, slik det fungerer i dag, er at det brer seg en frustrasjon hos både kjøper og selger ved at de ikke har noen fast dato å forholde seg til. Det skaper også en del unødvendige utgifter. Den som selger, har som regel et lån på eiendommen. Lånet løper hele tiden, og renten gjør at det koster penger. I tillegg kan man ikke røre eiendommen. Man kan ikke høste av en eiendom man har solgt, så det blir heller ingen inntekter i denne perioden. Dette skaper altså usikkerhet og frustrasjon. Slik sett må den tidsfristen inn.

Statsråd Lars Sponheim: Jeg kan i grunnen bare slutte meg til det generelle synspunktet. Og spesielt når vi står overfor den type eksempler som representanten her tar opp – slik representanten selv gir uttrykk for i sitt spørsmål – at salget foregår på grunn av dårlig økonomi, er det klart at noen måneder i påvente av å kunne få

salgssummen er vanskelige måneder å vente hvis regninger også venter. Det har jeg den største forståelse for. Derfor skal vi hele tiden arbeide for å effektivisere offentlig sektor også på dette området for å kunne gi bedre tjenester til våre borgere.

S p ø r s m å l 7

Øystein Hedstrøm (FrP): Jeg har følgende spørsmål til landbruksministeren:

«Det er en utbredt oppfatning at store prisforskjeller på norske og nabolandenes matvarepriser sterkt vil redusere landbrukets overlevelsevne. Prisene på dagligvarer i Sverige ligger 20–25 pst. over EU-gjennomsnittet, og den svenske regjeringen foretar grep som styrker konkurransen for å oppnå lavere matvarepriser.

Hvilke tiltak forbereder statsråden som kan motvirke at prisforskjellene øker?»

Statsråd Lars Sponheim: Jeg antar representanten Hedstrøm viser til undersøkelsen «Grensehandelen med Sverige og Danmark» fra Statistisk sentralbyrå når han viser til at Sverige ligger 20–25 pst. over EU-gjennomsnittet, og det er altså med det enkelte lands forbruksmønster. Den samme rapporten viser at alle land i Nord-Europa ligger over EU-gjennomsnittet. Dette skyldes i stor grad det generelle kostnadsnivået og kjøpekraften i disse landene – som i Norge. Det vil ikke være mulig å konkurrere på pris alene med omgivelser hvor alle enkeltfaktorer i produksjonsprosessen er billigere. Og la meg legge til at målt i forhold til nordmenns kjøpekraft er norsk mat som kjent ikke dyr.

Det forhindrer selvsagt ikke at en del velger å handle der matvarene er billigere, dvs. på andre siden av svenskegrensen. Grensehandelsundersøkelsen fra Statistisk sentralbyrå dokumenterer igjen at prisnivået i de typiske grensehandelsområdene er til dels betydelig lavere enn ellers i Sverige også. På de mest typiske grensehandelsvarene lå prisene innover i Sverige 25–40 pst. over grensehandelsområdene. Det mest ekstreme eksemplet var kyllingvinger, hvor svenske priser var 110 pst. høyere innover i Sverige der kundegrunnlaget er lokalt.

Begge våre nabolands landbruk er effektive landbruk med hensyn til vareproduksjon. Det sier seg nesten selv at den norske landbrukspolitikken ikke kan legges opp til å konkurrere med prisene på grensen på de typiske grensehandelsvarene. Men det betyr ikke at jeg ikke er opptatt av matprisene. Momsreformen bidrog til å redusere prisforskjellen til omverdenen med 10 pst., selv om sterk krone for tiden spiser opp noe av gevinsten.

Det er fortsatt et mål å redusere prisforskjellene til nabolandene. I prisdannelsen på mat har offentlige myndigheter i hovedsak tre grep å benytte: Nivået på råvareprisene gjennom målprisene i jordbruksavtalen, virksom konkurranse i verdikjeden og dokumentasjon og informasjon til forbrukerne, slik at de kan velge ut fra hvordan de prioriterer. Grensehandelsundersøkelsen er en del av Landbruksdepartementets prisovervåkingsprogram som fortsetter. Regjeringen arbeider med tiltak som skal bidra

til å redusere strukturkostnadene i jordbruket. Det vil legge viktig grunnlag for en fornuftig utvikling i råvareprisene. Og vi arbeider videre med å sikre en virksom konkurranse i foredlingsleddet. Konkurransetilsynet har hovedansvaret for å sørge for virksom konkurranse i senere ledd i verdikjeden.

Norsk jordbruks- og matindustri er avhengig av å betjene kundenes etterspørsel. I et så lite marked som det norske er det imidlertid svært vanskelig både å være fullt ut konkurransedyktig i lavprissegmentet, som først og fremst trenger volumet, og i mangfoldsmarkedet. Effektivitet totalt sett må også vurderes i forhold til målene i landbrukspolitikken.

Øystein Hedstrøm (FrP): Jeg takker statsråden for svaret.

Det er den samme oppfatningen i alle politiske miljøer at forholdene i Norge, med struktur, klimatiske forhold osv., gjør at vi generelt ikke kan komme ned på samme prisnivå som gjennomsnittet i Europa. Men hovedpoenget er at hvis prisforskjellene blir for store, vil stadig flere nordmenn bli fristet til å handle andre steder. Og når vi vet at vi har et marked i tilnærmet balanse i Norge – den norske landbruksproduksjonen og etterspørselen i Norge er i tilnærmet balanse – skal det ikke mye til før det blir en betydelig ubalanse, og at dette vil slå negativt ut for norske bønder.

Statsråden skisserte tre muligheter innenfor jordbruksoppkjøret, men han sa veldig lite konkret om hva man vil prioritere fra Regjeringens side. Er vi ikke snart nødt til å se på verdikjeden, rasjonalitet, effektivitet osv. for å hindre at prisforskjellene øker utover det vi ser i dag? Vi vet at svenskene har en rekke tiltak de nå vil gjennomføre, som vil redusere prisene eller holde dem på et lavt nivå.

E l i s a b e t h R ø b e k k N ø r v e hadde her overtatt presidentplassen.

Statsråd Lars Sponheim: Jeg er enig i at vi hele tiden må ha oppmerksomheten rettet mot prisspørsmålene. Samtidig vet representanten Hedstrøm og jeg at vi i Norge på mange måter er dømt til å ha en dyr matproduksjon. Det har med våre klimatiske forhold å gjøre, og det har med forhold som gjør at vi er et høykostland – ikke minst har våre store olje- og gassressurser bidratt til det. I sum gjør dette det veldig vanskelig å holde kostnadene nede i norsk matproduksjon.

Men vi må ikke gi oss for det. Det er ikke noen sovepute. Vi må sørge for hele tiden å fokusere på hvordan vi kan få økt effektiviteten og dermed får ned prisene. Det er ca. en tredjedel av matvareprisene som forbrukerne møter i butikk, som kommer fra primærprodusenten. Da er det veldig viktig at vi har effektive forhandlingssystemer, og det er viktig at vi har foredlingskjeder som er effektive.

Jeg synes likevel det er viktig å si at svært mange av oss, slik bl.a. dagens MMI-undersøkelse viser, er opptatt av at norsk matproduksjon representerer andre kvaliteter,

som vi også er villige til å betale for gjennom matvareprisen.

Øystein Hedstrøm (FrP): Jeg takker statsråden for tilleggssvaret.

Den undersøkelsen i Nationen i dag om at 53 pst. ønsker å betale en del mer for å kjøpe sine matvarer i Norge for å beholde landbruksproduksjonen, er en side av saken. Den andre siden er at 31 pst. ønsker mer import og grensehandel osv. for å få lavere matvarepriser, og 10 pst. ønsker dagens nivå.

Nå går alle signaler ut på at prisene på norske landbruksprodukter vil stige i tiden fremover, mens svenske gjennomfører grep ved konkurransemyndigheter og Agenda 2000, som gjør at en del basisprodusenter i nabolandene vil redusere prisene med 10–20 pst. osv. Da vil vi få økte prisforskjeller. Vi har også WTO og andre ting som på sikt vil virke inn. Er det ikke nå viktig at vi tar høyde for dette hvis det norske landbruket og aktørene tilknyttet det skal overleve lenger frem?

Statsråd Lars Sponheim: Jeg er enig i den siste replikken. Det er viktig at landbrukets yrkesutøvere overlever, og at mange blir i denne næringen, som er viktig både for å få mat av god kvalitet til riktig pris, men også fordi landbruket leverer andre viktige verdier for oss i det norske samfunn. Da må vi bidra til å sortere ut alt dette. Vi skal være så effektive vi kan i Norge på matproduksjon og matforsyning og ikke ha unødvendige kostnader. Vi får strekke den strikken så langt vi klarer for å unngå for store prisforskjeller. Og så må vi framheve de kvalitetene vi har, og som vi kan konkurrere på i Norge, som er knyttet til kvalitet, som er knyttet til at fordi vi bor så spredt, kan vi ha en dyrevelferd som ingen andre land kan ha. Vi kan sprøyte mindre på grunn av at det er kaldere i Norge. Vi har mange slike kvaliteter som vi vet at store norske markeder gjerne vil betale for, og det er jeg glad for.

Siden representanten Hedstrøm også er fra Østfold, som er et flott kulturlandskap, er jeg sikker på at han gjerne vil være med meg og syng med vår svenske trubadur om at «Jag trivs bäst i öppna landskap». Det betaler vi også for gjennom norske matvarepriser.

S p ø r s m å l 8

Jan Simonsen (uav): Jeg har gleden av å stille justisministeren følgende spørsmål:

«Justisministeren uttalte til TV 2 7. februar i år at han ville se på saken til en kvinne som gjennom mer enn fire måneder har blitt jevnlig trakassert av en ungdomsgjeng i form av blant annet drapstrusler, brennemerking og direkte nedslåing.

Hva har statsråden gjort, og hva vil bli gjort for å ivareta kvinnens sikkerhet?»

Statsråd Odd Einar Dørum: Ungdommer som blir utsatt for vold og trusler, har selvsagt krav på oppfølging fra politiet. Samfunnet har et særlig og vidtrekkende an-

svar for å beskytte mindreårige mot alle typer overgrep. Barn og unge skal ikke utsettes for vold og trakassering. Det følger av vårt eget regelverk og av FNs barnekonvensjon Artikkel 3, som pålegger alle instanser å handle ut fra en vurdering av hva som gagnar barnet best.

Representanten Simonsens spørsmål er knyttet direkte til en enkeltsak som gjelder et barn på 16 år. Hennes selvstendige krav på et personvern må imidlertid prege detaljeringsgraden i mitt svar når det gjelder hjelpetiltak.

Den konkrete saken håndteres ved Manglerud politistasjon. I tidsrommet etter min uttalelse på TV 2 7. februar har jeg hatt et møte med ledelsen ved Manglerud, der den aktuelle saken var et av flere punkter på agendaen. Det har også vært kontakt ved flere anledninger mellom departementet og saksansvarlig i politiet, samt med Politidirektoratet.

Det foreligger fem anmeldelser fra 16-åringen i tidsrommet fra 17. desember 2001 til 26. februar 2002. Disse er etterforsket, og det er foretatt et betydelig antall avhør. Den første anmeldelsen førte 10. februar 2002 til siktelse mot fire ungdommer mellom 15 og 17 år for trusler, skadeverk samt krenkelse av en annens fred. En ungdom under 15 år medvirket. Han kan ikke siktes, men barnevernet er informert for nødvendig oppfølging. De øvrige anmeldelsene er delvis henlagt på grunn av bevisets stilling eller er fortsatt under etterforskning.

I tillegg har jentas totalsituasjon vært vurdert i forhold til relevante forebyggende tiltak fra politiets side i bydelens ungdomsmiljø, og familien har mottatt ulike tilbud om oppfølging fra politiet.

Generelt vil jeg si at denne saken er et eksempel på flere av de utfordringer barns kriminalitet utgjør for både politi, skole, foreldre og andre. Vold og trusler finner sted i ungdomsmiljøer der både utøvere og offer befinner seg, med den følge at etterforskning og bevis stort sett møtes med taushet og/eller motstridende forklaringer. Videre har den det særtrekk at enkelte av lovbrysterne kan stilles til ansvar, mens andre gjerningsmenn ikke møter reaksjoner fordi de er under 15 år.

Disse problemer arbeider Justisdepartementet aktivt med. Vi vurderer bl.a. ulike tiltak for hvordan ungdom både over og under kriminell lavalder skal ansvarliggjøres for sine lovstridige handlinger.

Barn under strafferettslig lavalder stiller helt spesielle krav til oppfølging. Barnevernet har et ansvar for å oppetre som en aktiv medspiller overfor skole og politi når det gjelder barn som har utviklet en spesiell atferd. Jeg tenker da på en atferd som ikke bare skader dem selv, men også utgjør en risiko for andre barn.

Regjeringens målsetting er helt klar: Det haster med gode tiltak og prosedyrer for å stoppe lovstridig atferd som skader både utøveren og, som i dagens konkrete sak, andre ungdommer. Innsatsen vil kreve samarbeid over tradisjonelle sektorgrenser – et helhetsspektiv som Regjeringen legger til grunn for sine tiltak, og som jeg også personlig legger stor vekt på.

Jan Simonsen (uav): Jeg konstaterer at fire ungdommer er siktet i denne saken, men de er ute på gaten, og

deres miljø er åpenbart ute etter hevn, for trakasseringen fortsetter. Senest på mandag mottok denne 16 år gamle jenta et bilde av seg selv i posten, hvor hodet var brent vekk og med hilsen om god påske. Denne jenta er en lovlidig og positiv jente med familie som i alle år har betalt skatter og avgifter til staten. De burde ha krav på å få støtte både fra politikere og politiet, slik at de kan bevege seg fritt og trygt. Jeg vil anbefale justisministeren å sørge for at politiet følger denne jenta veldig nøye opp også i framtiden, om nødvendig med full politibeskyttelse.

Politisk vil jeg vise til at i mange andre land ville disse fire ungdommene for lengst vært stilt for en hurtigdomstol, en ungdomsdomstol. De ville antakeligvis i dag sone en dom i et ungdomsfengsel. Jeg vil anbefale justisministeren å få litt fart på norsk kriminalpolitikk og sørge for at man opererer på samme måten også i Norge, slik at ungdom som begår slike handlinger, kan få en forståelse av at de gjør noe galt og slutte med det.

Statsråd Odd Einar Dørum: Kommentaren var todelte. Det ene er det generelle om å reagere. Det kommenterte jeg på slutten av mitt svar og skal ikke gjenta nå, bortsett fra å nevne at jeg er enig med representanten Simonsen i at det haster med tiltak. Det ligger da også i Regjeringens arbeid med tiltak mot barne- og ungdomskriminalitet.

Når det gjelder den konkrete saken, er jeg selvfølgelig kjent med at det er mange forhold som er anmeldt. Det viktigste å si om saken er at den det gjelder, har fått en kontakt fra politiets side fra første stund, en kontakt som hun fortsatt har, og som selv skal ta kontakt, og som vedkommende selvfølgelig selv kan kontakte. Når det er slik, er det for at politiet også praktisk skal kunne følge en sak videre og også følge med slik at den som er utsatt for overgrep, blir beskyttet. Det er en praktisk måte å gjøre det på, og jeg har tillit til at Manglerud politistasjon vil opptre i samsvar med denne handlemåten, som de også har brukt i andre saker. Det er også slik at når man har en kontakt, har man selvfølgelig en selvstendig rett – altså den gjelder den som utsettes for trakasseri – til å kontakte denne kontakten når man selv anser dette som riktig og rimelig.

Jan Simonsen (uav): Jeg er glad for at denne kontakten er opprettet, og jeg er glad for at justisministeren ønsker at det skal fortsette slik. Jeg forutsetter at denne jenta kan få den oppfølging hun ønsker. Hvis hun eksempelvis mener at hun trenger politiskorte en dag, så kan hun få det. Jeg håper også at justisministeren, som tidligere har vist seg å være en ganske effektiv justisminister, nå virkelig går ut av snakkestadiet og planleggingsstadiet og sørger for å få satt i verk nye, konkrete tiltak, eksempelvis en ungdomsdomstol, eksempelvis ungdomsfengsler og mye sterkere reaksjoner mot vold og trusler enn det man har i dag, slik at norsk ungdom for fremtiden skal slippe å oppleve et slikt mareritt som denne jenta har vært igjennom.

Statsråd Odd Einar Dørum: Når det gjelder spørsmål om konkrete tiltak mot barne- og ungdomskriminalitet, er de tidligere besvart i et lengre svar som jeg avgav til representanten Linda Cathrine Hofstad. Jeg skal ikke gjenta det nå, bortsett fra å si at jeg generelt er opptatt av at disse tiltakene skal komme så raskt som mulig.

Når det gjelder den saken som jeg her er borti, er det politiet som selvstendig må vurdere situasjonen som den det gjelder, er oppe i, men jeg vet at politiet i hvert fall tidligere har sjekket fester og kjørt den det gjelder, hjem fra skolen etter konkrete enkeltvurderinger.

Jeg må også tilføye at jeg kjenner politiet på Mangle- rudd politistasjon brukbart. Jeg har vært med dem på besøk i Oslo sør. Jeg har besøkt de fleste skolene i Oslo sør, og det er mitt inntrykk at det jobbes meget alvorlig med den type spørsmål som representanten Simonsen her nå har valgt å ta opp i form av forholdene for et enkeltindi- vid som er utsatt for trakassier og overgrep. Det er mitt generelle inntrykk, og da legger jeg til grunn at det selv- følgelig også jobbes slik i denne saken.

S p ø r s m å l 9

Raymond Robertsen (H): «Vadsø ligger 18 mil fra nærmeste sykehus, og ønsker å modernisere sitt røntgen- utstyr. Dette vil gi byens innbyggere et bedre tilbud samt representere en økonomisk besparelse for samfunnet i form av reduserte reisekostnader. Rikstrygdeverket vil ikke gi tilskudd til dette.

Hvilken strategi har Regjeringen for at man ser sam- funnets midler under ett, og at staten gjennom Rikstryg- deverket kan bidra til drift av desentraliserte tilbud for å spare reisekostnader?»

Statsråd Dagfinn Høybråten: Vadsø kommune over- tok i sin tid røntgenutstyret fra det tidligere sykehuset i Vadsø. Tjenesten har vært drevet ved hjelp av kommu- nalt helsepersonell, og bildene som tas lokalt, har vært sendt til Kirkenes sykehus for tolkning. Driften har i sin helhet vært finansiert av kommunen. Det er nå behov for investering i nytt røntgenutstyr. Man ønsker også å kvali- tetssikre tjenesten ved at virksomheten organiseres som en satellitt under røntgenavdelingen ved Kirkenes syke- hus. Jeg har fått opplyst at kommunestyret vil dekke inn- kjøp av nytt digitalt røntgenutstyr ved Vadsø helsesenter, og at Kirkenes sykehus vil drifte tjenesten dersom staten påtar seg et ansvar for å finansiere driften. Vadsø kom- mune har søkt Rikstrygdeverket om midler til driften, un- der henvisning til at trygden sparer penger ved at pasien- tene slipper å reise til Kirkenes sykehus for å få utført røntgenundersøkelser.

Rikstrygdeverket har ikke adgang til å finansiere ut- styr og drift av røntgenvirksomhet innen spesialisthelse- tjenesten. Ansvar for å sørge for å finansiere drift av spe- sialisthelsetjenester tilligger nå de regionale helseforetak. Når det gjelder drift av røntgenvirksomheten i Vadsø, vil jeg derfor legge til grunn at det primært og på kort sikt må søkes en løsning på denne saken mellom Vadsø kom- mune og Helse Nord regionale foretak.

Jeg kan godt se at et tilbud om å få utført røntgenun- dersøkelser lokalt i Vadsø er gunstig for pasientene og sannsynligvis også vil medføre samfunnsøkonomiske be- sparelser. Som helseminister er jeg opptatt av å få et best mulig helsetilbud når det gjelder både tilgjengelighet og kvalitet. Derfor er det nedsatt en arbeidsgruppe som skal vurdere om ansvaret for syketransport og skyss av helse- personell bør overføres fra folketrygden til de regionale helseforetakene og/eller at deler av tjenesten overføres til kommunene. Jeg vil vurdere en slik overføring med mul- lig ikrafttredelse i 2004.

Departementet har dessuten nylig nedsatt et utvalg som skal se på de fremtidige finansieringsordningene for spesialisthelsetjenesten under ett. En vurdering av finan- sieringsløsninger i grenseoppgangen mellom primær- helsetjenesten og sykehusene, spesialisthelsetjenesten, vil inngå i dette utvalgets vurderinger.

Raymond Robertsen (H): Jeg takker for svaret. Vi vet jo at når det er snakk om helsetilbud i Norge og spe- sielt i Nord-Norge, er det geografisk slik at det er store avstander mellom de rimelig store sentra. Det er klart at det ikke er noen tvil om at reisekostnadene er betydelige når det gjelder helse, spesielt i Nord-Norge.

Jeg registrerer at statsråden sier at det nå er helsefore- taket som har ansvaret. Men vi vet jo også at man har grepet inn f.eks. med dialysebehandling i Alta, som hel- ler ikke har sykehus.

Jeg vil stille statsråden følgende spørsmål: Vil statsrå- den foreta seg noe som gjør at denne saken på en måte kan få en løsning så fort som mulig?

Statsråd Dagfinn Høybråten: Som jeg sa i mitt førs- te svar, ligger løsningen ikke i at Rikstrygdeverket går inn i finansieringen av sykehustjenester. Løsningen må ligge i at det regionale helseforetaket og helseforetaket i Finnmark finner at dette er en løsning som er i samsvar med de rammene de har, og det oppdraget de har om å yte tjenester for befolkningen i dette området. Jeg vil hol- de meg orientert om hvordan helseforetaket håndterer denne saken.

Jeg tror imidlertid at den viktige og strategiske mulig- heten for å påvirke dette systemet fremover ligger i de systemmessige endringene som nå utredes, hvor vi bl.a. ser på muligheten for at syketransporten, og dermed reise- utgiftene, blir en del av helseforetakenes ansvar. I så fall vil helseforetakene stå overfor valgmuligheter i forholdet mellom desentraliserte løsninger og reisekostnader, som gir muligheter for mer rasjonelle valg.

Raymond Robertsen (H): Jeg registrerte i svaret på mitt første spørsmål hvordan Regjeringen ser på total- kostnadsprinsippet og bruk av samfunnets ressurser un- der ett. Statsråden skisserte en løsning der man skal se på om ikke utgiftene til transport av pasienter og ikke minst til behandling skal tas fra én pengesekk. Og det punktet er jo positivt. Det tror jeg kommer til å resultere i et bed- re helsetilbud for bl.a. befolkningen i Nord-Norge.

Jeg takker for svaret, og jeg føler at problematikken som lå i kjernen av mitt spørsmål, at man skal se samfunnets ressurser under ett, er ivaretatt av Regjeringen.

S p ø r s m å l 1 0

John I. Alvheim (FrP): Mitt spørsmål går til helseministeren.

«Ved selvsyn har jeg registrert at tilgjengeligheten for somatisk sykehusbehandling for narkomane i Oslo-regionen er svært utilfredsstillende.

Hva kan statsråden gjøre med det?»

Statsråd Dagfinn Høybråten: Vi vet at mange rusmiddelbrukere har omfattende helseproblemer. Et tilgjengelig og godt helsetilbud, herunder somatisk sykehusbehandling, er derfor svært viktig. Selv om rusmiddelbrukere har den samme rett som andre til nødvendige helsetjenester, er det dessverre mye som tyder på at vi har et underforbruk av helsetjenester i denne gruppen. Det er bakgrunnen for at Regjeringen besluttet at Helsedepartementet fra årsskiftet skulle overta det overordnede ansvaret for helsetjenestetilbudet til rusmiddelbrukere.

Når det gjelder somatiske spesialisthelsetjenester spesielt, vil jeg understreke at rusmiddelbrukere selvsagt har de samme lovfestede rettigheter til somatiske spesialisthelsetjenester som andre medborgere i landet. Likevel ser jeg at dette er en pasientgruppe som vil ha særlige utfordringer i forhold til å oppsøke tjenestetilbud, og det meldes dessverre også om vansker med å få tilbud om somatiske tjenester i primærhelsetjenesten.

Jeg har bl.a. på denne bakgrunn lagt inn et eget punkt om helsetjenester til rusmiddelbrukere i styringsdokumentene til de regionale helseforetakene. Jeg siterer fra styringsdokumentet for Helse Øst, der det heter:

«Institusjoner for rusmiddelbrukere som er hjemlet i spesialisthelsetjenesteloven følger med overgangen til statlig eierskap. Dette dreier seg om tiltak som poliklinikker, akuttinstitusjoner og ulike spesialiserte behandlingsinstitusjoner. I tillegg til disse tiltakene må helseforetakene sørge for at rusmiddelbrukere får tilgang til nødvendige helsetjenester i ordinære spesialisthelsetjenester. ... Departementet forutsetter at Helse Øst, i samarbeid med kommunene, ivaretar videre utvikling og tilrettelegging av tiltak for mennesker med psykiske lidelser og omfattende rusmiddelbruk.»

De regionale helseforetakene skal rapportere om de resultater som oppnås i forhold til styringsbudskapet som er sendt, også på dette området. Jeg kommer selvsagt til å følge med på resultatene innen rusmiddelomsorgen, som er et høyt prioritert felt for meg og for Regjeringen. For å få et helhetlig bilde av situasjonen vil jeg dessuten be Statens helsetilsyn, som ledd i sin tilsynsvirksomhet, vurdere nærmere tilbudene om somatiske helsetjenester for rusmiddelbrukere, for på dette grunnlaget å vurdere behov for spesielle tiltak.

Når jeg fra årsskiftet har tatt et større ansvar for dette området, er mitt mål at vi må få en styrking av helsetje-

nestens innsats generelt for denne gruppen samt en tydeliggjøring av ansvar og sammenheng i behandlingsskjeden.

Som et ledd i arbeidet med å nå dette målet, har jeg bedt Sosial- og helsedirektoratet om å gjennomgå og foreslå forbedringstiltak når det gjelder helsetjenestetilbudet til rusmiddelbrukere. Regjeringen tar videre sikte på å legge fram for Stortinget i løpet av våren et forslag om at staten overtar de deler av fylkeskommunens ansvar for tiltak for rusmiddelbrukere som kan defineres som spesialisthelsetjeneste. Disse kommer således i tillegg til de institusjoner som allerede er hjemlet i spesialisthelsetjenesteloven, og som fulgte med overgangen til statlig eierskap ved årsskiftet. Med dette forslaget får staten ved de regionale helseforetakene ansvaret for alle spesialisthelsetjenester til denne gruppen. Et av siktemålene med dette er helhetlig styring og et bedre helsetilbud til mennesker med rusmiddelproblemer. Dette er viktig som et ledd i Regjeringens mål om å styrke behandlingstilbudet for denne gruppen.

John I. Alvheim (FrP): Jeg takker helseministeren for svaret. Jeg kan si meg stort sett enig i alt som er meddelt meg. Det er jeg glad for.

Svært mange sprøytenarkomane har kroniske og til dels alvorlige infeksjoner i hud, muskulatur og til dels skjelett. Dette skyldes dårlig hygiene, urent stoff og betydelig svekket immunforsvar. I alvorlige situasjoner trenger disse pasientene behandling i spesialisthelsetjenesten, noe som betyr store problemer i dag.

Jeg forstår det slik at mange sykehus og kirurgiske avdelinger ikke har god nok beredskap og infrastruktur til denne type infeksjonsbehandling, og heller ikke isolat. Man er derfor engstelig for å bringe stafylokokksmitte inn i ordinære sykehus. Det jeg imidlertid ikke forstår og ikke kan akseptere, er at disse pasientene ikke får den hjelp de har krav på, på en human og god måte. Vil helseministeren vurdere å ta kontakt med foretakene i østlandsregionen med tanke på å tilrettelegge behandling av infeksjoner hos narkomane ved ett eller flere sykehus i regionen? Og vil han legge til rette for at terskelen for behandling blir betydelig lavere enn tilfellet er i dag?

Statsråd Dagfinn Høybråten: La meg først fastslå at akuttberedskapen ved våre sykehus skal være tilgjengelig for narkomane, som for alle andre norske borgere.

Plikten til å legge til rette for helsetjeneste for narkomane innenfor den ordinære spesialisthelsetjenesten er understreket overfor foretakene i styringsdokumentene. Jeg tror det er viktig at vi har særtiltak i form av lavterskel helsetilbud slik at vi kan gå inn og ta fatt i den type problemer som representanten Alvheim nå peker på, men jeg tror at vi i tillegg trenger å sørge for at terskelen inn i spesialisthelsetjenesten blir lavere.

Jeg vil ta med de forslag som representanten Alvheim nå antyder, i min videre dialog med fagmyndighetene på dette feltet. Jeg tror det er viktig at sykehusene som har ansvar for akuttberedskapen, ser på om de har tilstrekkelig kompetanse og tilstrekkelig forståelse av narkomanes

behov når de kommer inn til behandling. Jeg tror det er helt essensielt at sykehus som har akuttfunksjoner, må se på dette som en del av sitt ordinære akuttmedisinske ansvar.

John I. Alvheim (FrP): Jeg takker igjen helseministeren for svaret og sier meg fornøyd med det. Det er greit at man har akuttansvar, men det fungerer dessverre ikke for de narkomane.

Jeg er kjent med at narkomane som har vært så heldige å bli lagt inn til behandling, ofte skriver seg selv ut etter kort tid fordi de ikke får smertestillende medikamenter etter et kirurgisk inngrep. De får heller ikke metadon i sykehuset, noe som gjør situasjonen helt uholdbar for den enkelte. Det kan vi alle forstå.

Vil helseministeren medvirke til at det utarbeides retningslinjer slik at de narkomane etter kirurgisk behandling og annen behandling i sykehus – behandling som medfører sterke smerter – får smertelindrende medikamenter, på linje med andre pasienter? Det burde være en selvfølge, men det er det dessverre ikke.

Statsråd Dagfinn Høybråten: Jeg har, som jeg nevnte i mitt første svar, bedt Sosial- og helsedirektoratet vurdere å foreslå tiltak for å bedre helsetjenestetilbudet til rusmiddelmissbrukere. Jeg vil be direktoratet om spesielt å se på hvordan sykehusene kan tilrettelegge bedre for å ta imot og gi behandling til narkomane, både som en del av den akuttmedisinske beredskapen og på grunn av de helseproblemer som de vedvarende sliter med som følge av sin narkomani.

I den forbindelse vil jeg altså ta opp med fagmyndighetene de spørsmål som representanten Alvheim nå har stilt.

S p ø r s m å l 1 1

Fra representanten Sylvia Brustad til olje- og energiministeren:

«Regjeringen har i tråd med Stortingets ønske varslet at den ikke vil åpne Barentshavet for videre petroleumsaktivitet før det er foretatt en konsekvensutredning. Nå er det blitt kjent at det er Oljeindustriens Landsforening som skal lede det praktiske arbeidet med utredningen.

Mener Regjeringen at dette sikrer konsekvensutredningen tilstrekkelig uavhengighet?»

Presidenten: Dette spørsmålet er trukket tilbake.

S p ø r s m å l 1 2

Fra representanten Gjermund Hagesæter til olje- og energiministeren:

«BKK Nett og enkelte andre tilbyr nå akontofaktura. Dette hjelper mange kunder til å unngå betalingsproblemer i vinterhalvåret når strømforbruket er høyest. Dette er et problem flere sosialkontor har påpekt. NVE har i brev til BKK påpekt at tilbudet strider mot forskriftene om måling, avregning mv.

Mener statsråden at det er riktig av myndighetene å forhindre nettselskapene i å tilby kundene en betalingsform som kan bidra til å gjøre det enklere for kundene å betale strømregningen?»

Presidenten: Dette spørsmålet er utsatt til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

S p ø r s m å l 1 3

Sigrun Eng (A): Eg vil stille følgjande spørsmål til barne- og familieministeren:

«Pensjonister og trygdede får sine utbetalinger den 20. i hver måned. Ulike offentlige instanser opererer derimot med en rekke forskjellige forfallsdatoer for ulike innbetalingskrav. Vi vet at mange pensjonister og trygdede sliter med dårlig økonomi, og noen har problemer med å overholde betalingsfristene.

Vil statsråden vurdere å innføre en felles forfallsdato for offentlige krav, for eksempel den 20., for derved også å lette folks privatøkonomiske planlegging?»

Statsråd Laila Dåvøy: Det offentlige er kreditor eller har innkreivingsansvar for et meget stort antall kravstyper. Forfallsdatoen for kravene er nok til dels tilfeldig, men det kan også være spesielle grunner til at en viss dato er valgt, f.eks. at enkelte offentlige ytelser skal forskuddsbetales.

Jeg tror ikke det vil være hensiktsmessig å igangsette et arbeid med å samordne forfallsdatoen for alle offentlige krav. På grunn av det store antallet kravstyper ville dette bli et svært omfattende arbeid. Jeg er heller ikke overbevist om at det vil føles lettere for de fleste at kravene forfaller på en og samme dato. Selv om pensjoner stort sett utbetales omkring den 20. hver måned, er det mange trygdede som har sine inntekter spredt over forskjellige utbetalingsdatoer. For eksempel utbetales barne-trygd og kontantstøtte i slutten av måneden, atføring to ganger pr. måned, bostøtte tre ganger i året i begynnelsen av utbetalingsmåneden osv., bare for å nevne noe. Mange vil nok derfor synes at det er lettere at også utgiftene forfaller til noe forskjellige tidspunkter, slik at ikke «alt kommer på en gang». Det er også slik at mange offentlige krav utsendes i god tid før forfall, noe som gjør det lettere å tilpasse innbetalingene i forhold til tidspunktet for utbetaling av pensjon, trygd o.l.

Pensjonister og andre som synes det er vanskelig å planlegge privatøkonomien, kan også søke bistand hos kommunale myndigheter på hjemstedet. De fleste kommuner har i dag et tilbud om økonomisk rådgivning for privatpersoner.

Sigrun Eng (A): Eg takkar statsråden for svaret.

Grunnen til spørsmålet mitt er at kommunale og statlege rekningar nå i stadig større grad kjem i postkassa med 14 dagars og kanskje kortare betalingsfrist, f.eks. kommunale avgifter, strøm, nettleie og telefon. Kvartalsvis blir dette store summer, som òg statsråden var inne

på, og med forfallsdato før trygde- og pensjonsutbetalingsdatoen, som er den 20. i kvar måned.

Dagsavisen har eit oppslag i dag som fortel om purregebyr og liknande som utgjer fleire hundre millionar kr årleg, og i mange tilfelle kjem renter i tillegg.

Når økonomien er stram og ein har nær sagt frå hand til munn, trygda kjem den 20. og forfalla er anten den 1. eller den 15., gjer vi det vanskeleg for folk å klare seg og få betalt for seg slik om dei ønskjer.

Vi veit at purregebyra varierer sterkt. Blant verstingane, om en kan seie det, er staten. For årsavgift på bil og på studielån er gebyret heile 250 kr og på lisens 133 kr, for å nemne noko. Altså er det dei statlege instansane som er dei grådigaste, og som samtidig gjer det slik at nokre må oppsøkje sosialkontoret fordi marginane er så små at det blir den einaste utvegen. Kva synest statsråden om at slikt kan skje?

Statsråd Laila Dævøy: Jeg tror dette er et spørsmål for den enkelte om god planlegging av økonomien. Man må jo betale sine regninger.

Det er et viktig oppslag i Dagsavisen i dag som går på purregebyr. Jeg håper flest mulig leser det, at det faktisk er tak på hvor mye en kan ta.

Mitt utgangspunkt er at folk selv må kunne bestemme, at ikke vi setter i gang et arbeid som om folk ikke selv kan håndtere egen økonomi. I dag kan bankene yte tjenester, f.eks. autogiro. I departementet har vi i hvert fall ikke fått henvendelser som tilsier at dette er et stort problem for folk flest eller for trygdemottakerne. Så det er vel svaret mitt. Jeg kan så langt ikke se behov for å sette i gang en enorm utredning på dette.

Sigrun Eng (A): Eg takkar statsråden for svaret.

Pensjonistforbundet engasjerer seg i dette. Eg håpar at statsråden kan gjere noko meir enn å sjå på problemstillinga. Vi er inne i ein debatt om fattigdomsproblematikken, og dette kan vere eit bidrag for å gjera noko.

Så vil eg spørre om det er slik at staten tener pengar på purregebyra, og om det er slik, om statsråden synest det verkar rimeleg. Det burde kanskje vere meir bortimot sjølvkost. Eller skal det vere slik at folks kvardagsproblem òg skal vere ei mjølkeku for staten? Ordtaket om at det er dyrt å vere fattig, får eit innhald når ein høyrer slike eksempel som eg har fått lagt fram for meg i denne anledninga.

Statsråd Laila Dævøy: Jeg kan ikke svare på spørsmålet om staten tjener penger på purregebyr, det har jeg ingen oversikt over her og nå. Da måtte jeg ha gått litt tilbake og fått undersøkt det, og det har jeg ikke hatt anledning til.

Men igjen har jeg lyst til å si at folk må jo betale regningene sine. Det er et spørsmål om god planlegging, og i kommunene er det muligheter til å få hjelp til å planlegge sin privatøkonomi. Å sette i gang en stor utredning vil jeg i alle fall ikke bekrefte at vi kommer til å gjøre, i og med at vi ikke har dokumenterte behov. Nå sier representanten at Pensjonistforbundet er opptatt av dette. Det er

mulig. I så fall får vi ta det spørsmålet i en samtale med dem hvis de henvender seg til oss, men vi har ikke fått denne typen henvendelser. Så det er svaret mitt.

S p ø r s m å l 1 4

Bjørgulv Froyn (A): Jeg vil gjerne stille barne- og familieministeren følgende spørsmål:

«I Aftenposten Aften 12.3.02 stod det at bydel Gamle Oslo må kutte dramatisk i barnehagetilbudet i 2. halvår 2002. Bl.a. må det statlige prosjektet med gratis korttidsbarnehage for alle 4- og 5-åringer avvikles. Dette skyldes at departementet ikke har gitt garantier til kommunen om at staten vil bevilge de nødvendige midler i revidert budsjett for 2002, slik Stortinget har forutsatt. I Dagsavisen 29.1.02 sa statsråden at prosjektet må videreføres og utvides.

Har statsråden planer om å innfri sitt løfte til Gamle Oslo?»

Statsråd Laila Dævøy: Forsøket med gratis korttids-tilbud i barnehage for 5-åringer i bydel Gamle Oslo startet høsten 1998 og skulle etter Stortingets opprinnelige vedtak avsluttes sommeren 2001. Forsøket ble utvidet til også å gjelde 4-åringene høsten 2000. Videre ble forsøket forlenget ut barnehageåret 2001–2002 av den forrige regjeringen. Departementet gjennomførte en evaluering av forsøkene ved årsskiftet 2001/2002. I budsjettet for 2002 ble bevilget midler for å videreføre forsøket ut barnehageåret 2001–2002, altså til sommeren.

Målet med forsøket har vært å tilrettelegge for bedre integrering og språkopplæring og å øke deltakelsen av innvandrerbarn i barnehagene. Hittil har alle barn i målgruppen som det har vært mulig å oppnå kontakt med, vært med i gratistilbudet hele eller deler av året. Første del av evalueringen viser bl.a. at 5-åringene har gjort positive språklige fremskritt, selv om de fortsatt ligger etter sine norskspråklige jevnaldrende.

Et flertall på Stortinget viste under behandlingen av Barne- og familiedepartementets budsjett for 2002 til de meget positive resultatene og erfaringene fra dette prosjektet og mente at en nødvendig evaluering ikke måtte forhindre at en eventuell videreføring eller utbygging av prosjektet kunne skje fra og med høsten 2002.

Jeg kan bekrefte at Regjeringen i revidert nasjonalbudsjett vil fremme forslag om at det bevilges midler til drift av gratis korttidsstilbud i barnehage for 4- og 5-åringer i bydel Gamle Oslo høsten 2002. Jeg tar sikte på å drøfte med Oslo kommune hvordan forsøket eventuelt kan videreføres etter 2002. Jeg vil også vurdere å utvide forsøket til andre kommuner fra 2003. Det vil jeg i så fall komme tilbake til i budsjettframlegget til høsten.

Bjørgulv Froyn (A): Jeg takker for svaret, og jeg er glad for svaret. Jeg stiller spørsmålet til tross for at jeg har registrert at statsråden har uttalt seg offentlig i mer positive vendinger enn det som var utgangspunktet for bydelens behandling av sitt budsjett, og jeg vil gjerne ha det bekreftet her i Stortinget. Det som er problemet, og

(Froyn)

som jeg syns statsråden må ta med seg, er at situasjonen for bydel Gamle Oslo oppstod som resultat av den tvil departementet hadde skapt i samtale med Oslo kommune om at disse pengene ikke skulle komme, på tross av at det var garantert gjennom flertallet under behandling av budsjettet i denne sal. Nå oppfatter jeg det dit hen at statsrådets utsagn gir 100 pst. garanti for at pengene fortsatt kommer etter sommeren 2002.

Statsråd Laila Dávøy: Som jeg har sagt, vil vi fremme forslag om at det bevilges midler til dette tiltaket i revidert nasjonalbudsjett. Departementet var ikke kjent med dette utspillet fra Oslo før det kom fram det som skjedde i Oslo øst med hensyn til at det ble varslet at dette tiltaket fra Oslo kommunes side skulle avvikles. Vi har nok også behov for å ha en nærmere dialog med Oslo kommune om hvordan man eventuelt skal videreføre dette, da ikke som et forsøk, men som en mer permanent praksis etter nyttår. Det er jo et problem at en del forsøk som settes i gang fra statlig side, og som kanskje har vært ment å være forsøk der kommunen skulle overta, ikke synes å kunne avvikles så lett, så jeg tror nok at Oslo kommune på en eller annen måte må involveres i et videre opplegg for dette. Jeg kan nevne at det er nedsatt en tverrdepartemental arbeidsgruppe som skal komme med forslag til modeller for økt norskkunnskap i familier uten norsk-etnisk bakgrunn med førskolebarn, og særlig med tanke på disse barnas videre skolegang. Her vil også de positive erfaringene vi har fra bydel Gamle Oslo, være sentrale i arbeidet. Så vi har en jobb å gjøre fra nå av og utover høsten.

Bjørgulv Froyn (A): Jeg er enig med statsråden i at det viktige er at dette skal bli en permanent ordning – så langt er vi enige. Det som er det beklagelige, er at den usikkerheten som oppstod for bydel Gamle Oslo, fikk en så lang levetid at det ble skapt både fortvilelse og forbannelse blant foreldre og ansatte, som i går førte til kraftige reaksjoner i bydelen. Men jeg håper at det som nå har blitt gitt som svar her, bidrar til at vi får en god behandling av framtiden for dette barnehagetilbudet.

Statsråd Laila Dávøy: Her tror jeg vi er veldig enige, og som statsråd i Barne- og familiedepartementet med ansvaret for dette prosjektet ble jeg først kjent med det da avisoppslagene kom, og jeg kunne ikke håndtere det før det stod i media.

S p ø r s m å l 1 5

Vidar Bjørnstad (A): Jeg har følgende spørsmål til utdannings- og forskningsministeren:

«Ifølge Vårt Land den 14. mars 2002 vil Regjeringen gjøre det langt lettere å etablere private skoler og øke støtten til disse skolene fra 85 pst. til 90 pst.

Betyr dette at Regjeringen vil prioritere ressurser til private skoletilbud fremfor en styrking av den offentlige skolen, som er for alle?»

Statsråd Kristin Clemet: Det er ikke snakk om et valg mellom private eller offentlige grunnskoler. Regjeringen vil satse på den offentlige skolen, men mener at private skoler kan være og er et viktig supplement.

Regjeringen ønsker at en endring av privatskoleloven skal åpne for et større mangfold av grunnskoler og dermed åpne for at foreldre og elever får en større valgfrihet. Jeg ønsker en enklere og mer forutsigbar lov. I dag er skjønnelementet altfor stort etter min mening. Det er i stor grad opp til den sittende statsråd om en søknad skal imøtekommes eller avslås.

Jeg mener at retten til å etablere skoler utenom det offentlige skoleverket er en viktig rett. Privatskoleloven regulerer ikke denne retten, men er et virkemiddel til å realisere den for mange. For at denne retten skal bli reell, er det en forutsetning at det blir gitt offentlig støtte, at disse skolene er skattefinansiert, som den offentlige grunnskolen.

Jeg mener flere private grunnskoler vil være utviklende også for de offentlige skolene, i og med at det skaper en viss konkurranse mellom skolene. En svensk rapport tyder på at veksten i antallet private skoler har hatt en slik effekt i Sverige. Det er lite som tyder på at den offentlige skolen i Sverige har blitt dårligere av økt mangfold.

For å øke foreldrenes og elevenes frihet til å velge skole går Regjeringen i Sem-erklæringen inn for å bedre det økonomiske grunnlaget for private skoler. Ved å øke det offentlige tilskuddet til private skoler vil man redusere foreldrebetalingen, slik at private skoler blir et alternativ for flere. Poenget med å øke tilskuddene er ikke å ta pengene fra elever i offentlige skoler, men å la et større og mer korrekt beløp enn i dag følge med elever som bruker sin rett til å velge en privat skole. Regjeringen har imidlertid ikke tatt stilling til når i perioden dette skal gjennomføres. Dette er et spørsmål som må vurderes i den samlede budsjettprosessen.

La meg legge til én ting: Det sies i spørsmålet at den offentlige skolen er for alle. Det er naturligvis riktig, men det er også disse private skolene. Alle skal ha adgang også til disse private skolene – man kan ikke nekte noen adgang på usaklig grunnlag.

Vidar Bjørnstad (A): Jeg vil takke statsråden for svaret. Nå har vi hatt en meningsutveksling om dette tidligere i dag, og det vil sannsynligvis bli noen argumenter som går igjen. Men jeg konstaterer at Høyre har fått gjennomslag i Regjeringen for en mer omfattende privatisering av grunnskolen, finansiert med offentlige midler, og jeg synes det er litt betegnende at Fremskrittpartiet applauderer dette. På mandag ble det sagt at de var glad for at en nå skulle frigjøre skolen fra det offentliges klamme grep. Det er en beskrivelse som jeg synes er til ugunst for Regjeringen. Det er sagt at offentlig finansiering av en privatisert grunnskole også vil kunne skje i større omfang når det gjelder videregående opplæring. Her lover altså Regjeringen økt innsats overfor private skoler som en ennå ikke har opprettet. Samtidig har statsråden gitt uttrykk for at en har nok ressurser – det er ikke flere res-

surser som er nødvendig for å få en god norsk offentlig skole. Jeg ønsker å spørre statsråden: Er det slik at hun kan bekrefte her at satsingen på skolen skal skje overfor private skoler i framtiden, eller vil hun også styrke den offentlige skolen med økte ressurser?

Statsråd Kristin Clemet: 1,7 pst. av elevene i grunnskolen går i dag i private skoler som mottar offentlig støtte etter privatskoleloven. I Sverige har man etter at man liberaliserte privatskoleloven der – ikke lik det vi har tenkt å gjøre i Norge, men i den samme retning – gått lenger. Man tillater at de som mottar offentlig støtte, er kommersielle. Der har man etter ti år en andel av elever i disse private skolene på 3–4 pst. Det sier seg selv at mitt hovedansvar kommer til å dreie seg om utdanningspolitikken og å forbedre den offentlige skolen, at det kommer til å være i fokus.

Skolenes økonomi er i dag i hovedsak avhengig av kommunenes økonomi, og den er pr. dato litt bedre enn det Arbeiderpartiet la opp til i sitt statsbudsjett for dette år. Så vi akter ikke å svekke innsatsen overfor den offentlige skolen.

Jeg vil gjenta det jeg sa i spontanspørretimen: En elev går jo ikke på to skoler samtidig! Hvis en elev slutter i den offentlige skolen for å gå på en privat skole, dreier det seg altså om å få med seg en del av de midlene vi alternativt ville benyttet på eleven i den offentlige skolen. Så man svekker ikke den offentlige skolen ved at man tillater at noen går i privat skole.

Vidar Bjørnstad (A): Jeg har registrert at man argumenterer med etablering av mer privat skoletilbud som en utvidelse av mangfoldet. Og da tror jeg at i hvert fall jeg og statsråd Clemet har en ulik oppfatning av mangfold. Som jeg sa tidligere i dag, mener jeg at dagens skole er preget av mangfold ved at man har en felles møteplass for alle unger, uansett bakgrunn og tidligere tilhørighet, mens et økt omfang av private skoletilbud nødvendigvis vil måtte innebære en sortering. Statsråden sa at det her vil være private skoler som er åpne for alle, men det vil jo helt klart være begrensninger der også, og da må man ha noen inntakskriterier.

Så har jeg sett at representanter fra Høyre i utdanningskomiteen har gitt uttrykk for at dette er et første steg. Kan statsråd Clemet gi oss litt innsikt i hva som er neste steg knyttet til privatisering og eventuelt full konkurranse mellom skolene, også de offentlige skolene? Og når det gjelder skolepenger og de begrensninger som hun sier vil bli lagt inn i det forslaget som kommer – om ikke da bidrag fra foreldre uansett vil gi et trykk i retning av å åpne for økt privat finansiering samtidig.

Statsråd Kristin Clemet: Her var det mange spørsmål og kort tid.

Vi skal ta neste steg i den forstand at jeg også ønsker at den offentlige skolen skal få større handlingsfrihet. Vi har gjort noe allerede, slik at den offentlige skolen får større handlingsrom til å forbedre seg og i og for seg også å konkurrere – hvis man vil bruke et slikt uttrykk –

med andre skoler. Noe er opp til staten. Jeg har selv bidratt til å liberalisere forsøksvirksomheten. Vi skal se på organisering, styring, regelverk osv. i den offentlige skolen. Og noe er opp til kommunene, f.eks. fylkeskommunen når det gjelder fritt skolevalg.

Så til spørsmålet om skolepenger: Vi kommer til å foreslå at det ikke skal være adgang til å etablere kommersielle skoler på grunnlag av at man mottar statstilskudd. Det skal heller ikke være adgang til å ta høye egenandeler – kun det lille man mangler mellom det tilskuddet man får, og det det koster. Jeg tror jeg kan si med ganske stor grad av sikkerhet at de tre partiene som utgjør regjering, kommer til å støtte dette forslaget, og hvis spørrerens parti også støtter det, har man faktisk bestemt lovveien at det ikke blir kommersielle skoler.

Jeg mener at den loven vi har i dag, med formålskriterier, etter hvert har blitt meget vanskelig å praktisere og leder til en vilkårlighet i skjønnsutøvelsen som gjør det på høy tid å endre denne loven. Det tror jeg faktisk også at Arbeiderpartiet måtte ha vurdert dersom Arbeiderpartiet hadde sittet i regjering.

S p ø r s m å l 1 6

Inge Ryan (SV): «En rekke kommuner har etablert offentlig servicekontor, og flere står på trappene for etablering. Mange kommuner opplever dessverre at de statlige etater viser liten entusiasme for å delta i offentlige servicekontor. Det gjelder både i forhold til økonomiske bidrag og utplassering av oppgaver.

Hva vil statsråden gjøre for at alle statlige etater deltar med engasjement og økonomiske bidrag når kommunene ønsker at de skal delta aktivt i offentlig servicekontor?»

Statsråd Victor D. Norman: Som jeg har redegjort for tidligere her i Stortinget, bl.a. i mitt svar på spørsmål fra representanten Anne Helen Rui den 27. februar, legger jeg stor vekt på at offentlige servicekontorer og elektronisk forvaltning skal fungere effektivt som brukerrettede inngangsporter til offentlig forvaltning på tvers av etater og forvaltningsnivåer, og da på tvers av både stat og kommune.

Mitt departement har nå sendt ut brev til alle landets kommuner og offentlige etater for øvrig, hvor vi inviterer til å søke om økonomisk støtte til offentlige servicekontorer og andre prosjekter som har som mål å etablere slike brukerrettede inngangsporter til det offentlige. Vi har i den sammenheng lagt vekt på å signalisere en rekke ulike elementer og kriterier som kan legges til grunn for utviklingsarbeidet, og som skal bidra til et mangfold av ulike modeller og løsninger som er tilpasset de lokale forhold og de ulike brukergrupperes behov.

Hvor godt vi vil lykkes med å få frem det ønskede mangfold av modeller og løsninger, vil vi få en indikasjon på når vi innen mai måned mottar søknadene om økonomisk støtte til prosjektene. Vi vil behandle søknadene raskt og følge dem opp så fort som mulig.

Når det gjelder de statlige etatene, er mitt inntrykk at de er i ferd med å prioritere arbeidet med å utvikle en

mer kundesvennlig og serviceorientert tjenesteyting i førstelinjen. Både Skattedirektoratet, Arbeidsdirektoratet og Rikstrykdeverket utvikler informasjons- og tjenestepakker for enklere og forberedende saksbehandling innenfor de respektive tjenesteområder i tilknytning til lokale servicekontorer. I de kommunene hvor det ennå ikke er konkrete planer om offentlige servicekontorer, kan det også være aktuelt med andre samarbeidsløsninger, f.eks. mellom trygde- og ligningsetaten. Det arbeides også aktivt med å tilby tjenester fra flere andre statlige tjenesteområder, som fri rettshjelp, tjenester i tilknytning til Statens vegvesen, osv.

For å lykkes med dette arbeidet tror jeg at vi i begrenset grad bør komme med detaljerte pålegg ovenfra. Prinsippet bør være lokalt ansvar og lokal frihet også når det gjelder statlige etater. Vi bør heller stimulere til ulike lokale samarbeidsmodeller for kommunale og statlige tjenester tilpasset de lokale forhold. Men det må samtidig være slik at både kommunale og statlige etater i dette arbeidet må ta utgangspunkt i brukernes behov. Og dersom dette ikke er tilfellet, er jeg innstilt på å ta initiativ til at de statlige etatene blir instruert om å delta mer aktivt i arbeidet med offentlige servicekontorer der det er nødvendig for å få gode brukerrettede tilbud. Men først ønsker vi altså å bruke oppmuntringsveien.

Inge Ryan (SV): Jeg takker for svaret.

Statsråd Norman nevnte dette med instruksjon, og det tror jeg kanskje kan bli nødvendig. Jeg har gleden av å reise rundt og snakke om offentlige servicekontor til ulike instanser og kommuner, og får stadig tilbakemelding på at statlige etater – jeg vil ikke si at de er blankt avvisende – er svært, svært tilbakeholdne med å bidra til å få i gang offentlige servicekontor. På den ene sida går det på at de ikke vil bidra med økonomi, men det andre er at de skylder på et regelverk som er for komplisert til at de kan legge inn en del av tjenestene sine i offentlige servicekontor. Mitt spørsmål til Victor Norman blir derfor: Er statsråden villig til å se på regelverket dersom det er et problem for å kunne delta i offentlige servicekontor? For det andre: Er han villig til å instruere alle statsetatene om at de skal delta dersom kommunene ber om det?

Statsråd Victor D. Norman: På det siste spørsmålet er svaret nei. Utgangspunktet kan ikke her være om kommunene ønsker statlig medvirkning, men om det er hensiktsmessig ut fra brukernes behov. Jeg vil bare instruere i de tilfellene hvor det er nødvendig for å få et bedre brukerrettet tilbud.

Det gir for så vidt også svaret på det første spørsmålet, om jeg er villig til å gjøre noe med reglene. Jeg er ikke villig til å gjøre noe med reglene for å fremme offentlige servicekontor, men vi er veldig opptatt av å gjøre noe med reglene for å gjøre offentlig tjenesteytelse enklere og bedre for brukerne. I den forbindelse vil jeg spesielt peke på det store arbeid som nå gjøres med gjennomgang av området arbeid, trygd og sosiale tjenester, som skal gi enklere regler, bedre virkemidler, og som på den måten også vil legge til rette for en samling av de lokale tjeneste-

tilbudene på tvers av statlige og kommunale etater på et område som er særlig viktig for brukerne.

Inge Ryan (SV): Problemet er følgende: Ofte, særlig i de små kommunene, er det kommunen som er den store aktøren i offentlige servicekontor, og så har man spredte innslag av statlige tjenester. Trygd er vanlig i de fleste kommuner, ikke alle. Vi har likning, politi og enkelte andre statlige tjenester i begrenset grad. I enkelte kommuner har f.eks. lensmannen en dag i uka, likningskontoret tre dager i uka, osv. Det gjør at det er kommunen som blir den store pådriveren for å få dette til, og så opplever man på de små plassene at de statlige etatene finner det hensiktsmessig ikke å delta fordi man nærmest er på vei ut av det området. Som distriktspolitiker syns jeg det er viktig at man klarer å holde denne typen tilbud også i små kommuner, og derfor blir det ekstra viktig at statlige etater deltar i offentlige servicekontor i små kommuner. Ser statsråden at det er nødvendig at man ser på disse små kommunene med litt andre øyne, slik at man sikrer at man har det minimumstilbudet i offentlige servicekontor som disse etatene kan bidra med?

Statsråd Victor D. Norman: Som jeg sa tidligere, er vi opptatt av å få løsninger som er tilpasset de lokale behovene, og jeg ser helt klart at behovene er andre i små kommuner enn i store kommuner. Men vi er også opptatt av at servicekontorer skal bli noe annet og mer enn et offentlig informasjonskontor, og derfor er vi ikke så opptatt av at det skal spenne over alle etater. Vi er mer opptatt av at det skal spenne over forvaltningsnivåer og de etatene som er relevante for brukerne i en spesiell sammenheng. I den forbindelse vil nok jeg i forhold til de søknadene som kommer inn, gi høyere prioritet til steder hvor man kanskje avgrenser servicekontorers arbeidsområde når det gjelder temaer, og til gjengjeld satser mer på at det skal gå på tvers av forvaltningsnivåene. I de tilfellene tror jeg forholdene ligger godt til rette for et nært samarbeid mellom kommunene og de statlige etatene.

S p ø r s m å l 1 7

Presidenten: Dette spørsmålet, fra Åslaug Haga til sosialministeren, vil bli besvart av samferdselsministeren på vegne av sosialministeren.

Åslaug Haga (Sp): Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål, i utgangspunktet til sosialministeren, og er glad for at det blir besvart av samferdselsministeren:

«Oppsøkende tjeneste (OKT) i Oslo skal rykke ut sammen med ambulanse når overdoser meldes. Det er viktig at OKT kommer fram raskt, slik at de kan gi sosialfaglig oppfølging til offer/pårørende. OKT-bilene har mistet sine parkeringskort, noe som vanskeliggjør parkering. OKT burde fått status som utrykningskjøretøy og dermed mulighet til å benytte bussfiler og parkere i nærheten av åstedet.

Hva vil statsråden foreta seg for at OKT skal komme raskt fram til pasienten og gjøre jobben sin på en god måte?»

Statsråd Torild Skogsholm: Oppsøkende og koordinerende tjeneste, OKT, i Oslo gjør en svært viktig innsats, og det er viktig at den har best mulig arbeidsvilkår. Blant flere andre oppdrag som de er satt til å utføre, blir de også tilkalt ved overdoser og for å hente svært berusede personer. Dette kan være akutte situasjoner som forutsetter hurtig utrykning. Noen ganger kan det også være snakk om livredning. Det vil selvsagt være kritisk – for ikke å si umulig – å utføre dette arbeidet dersom de må kjøre i kø eller bruke mye tid på å finne en ledig parkeringsplass.

De behovene som OKT har når det gjelder fremkommelighet og parkering, krever unntak fra trafikkreglene og parkeringsbestemmelsene. Slike unntak er forbeholdt utrykningskjøretøy. For å opprettholde trafikantenes respekt for utrykningskjøretøy og hensynet til ulykkesrisikoen ved bruk av disse er det ønskelig å holde antallet utrykningskjøretøy relativt lavt. Det er derfor i særskilte forskrifter hjemlet i vegtrafikkloven satt krav både til hvilke typer kjøretøy som kan gis utrykningsstatus, og til nødvendig kompetanse hos førere av slike. I utgangspunktet fyller kjøretøy fra OKT ikke disse kravene. Jeg vil som samferdselsminister foreta en konkret vurdering av hvilke muligheter og begrensninger som ligger i gjeldende vegtrafikklovgivning i forhold til de behovene som OKT har. Det tar jeg sikte på å gjøre rimelig raskt.

Sosialministeren vil også ta kontakt med Oslo kommune for å diskutere om det er mulig å finne praktiske løsninger som sikrer at OKT får utføre sitt oppdrag uten at sjåførene må kjøre eller parkere ulovlig og bli ilagt bøter.

Åslaug Haga (Sp): Jeg takker statsråden for svaret og er glad for at hun forstår problemstillingen i utgangspunktet. Det er sjølsagt helt meningsløst at de som skal gjøre en jobb, som i ytterste tilfelle kan handle om å redde liv, skal måtte utsette seg for å begå lovbrudd for å kunne gjøre jobben sin på en god måte. Det er altså tilfellet i dag. Tjenestepersoner i OKT kjører i kollektivfelt, de parkerer ulovlig, de må trikse og mikse for at den enkelte ikke skal belastes med parkeringsbøter. Det vi gjør, er faktisk å skape lovbrutere når man her gjør et meget nyttig arbeid, hvor det ofte haster. Jeg er glad for at statsråden vil sjekke mulighetene for å finne en løsning. Men mitt spørsmål er: Ser ikke statsråden at dagens system er helt urimelig?

Statsråd Torild Skogsholm: Som jeg sa i stad, ser jeg behov for å gå gjennom ting her, for det er helt riktig som representanten Haga sier, at det er en viktig funksjon som blir ivarettatt av de personene som har dette oppdraget. Det skal ikke være nødvendig at man må begå lovbrudd for å utføre en god og viktig jobb. Derfor vil jeg, som jeg sa, som samferdselsminister gå gjennom de begrensningene som måtte ligge innenfor vegtrafikklovgiv-

ningen, og se om vi kan løse opp noe her som vil kunne bidra i riktig retning. Som sagt vil sosialministeren ta kontakt med Oslo kommune i den grad det er utfordringer som kommunen har ansvar for og som kan forbedres.

Åslaug Haga (Sp): Som sagt er jeg glad for at man ser på hvilke muligheter som finnes innenfor eksisterende lovgivning og regelverk. Men jeg vil jo mene at dette er en så opplagt sak at man også om nødvendig må være rede til å se på lovgivningen knyttet til det.

Jeg forstår at her gjøres det en jobb av flere representanter i Regjeringa. Mitt spørsmål blir da: Når kan vi regne med å ha en avklaring?

Statsråd Torild Skogsholm: Dette er et arbeid som vi griper fatt i nå. Det er selvfølgelig vanskelig for meg å love en dato for når vi skal ha dette på plass, men vi tar fatt i utfordringen nå med en gang.

S p ø r s m å l 1 8

Presidenten: Dette spørsmålet, fra Audun Bjørlo Lysbakken til nærings- og handelsministeren, vil bli besvart av samferdselsministeren.

Audun Bjørlo Lysbakken (SV): Jeg vil gjerne stille statsråden følgende spørsmål:

«Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) er involvert i flere omstridte damprosjekter i utviklingsland, blant annet et NCC-prosjekt i Den Dominikanske republikk, og Bujagali Hydropower project i Uganda, som norske Veidekke er involvert i.

Mener Regjeringen det er samsvar mellom norsk næringspolitikk og utviklingspolitikk i disse tilfellene, og mener Regjeringen at hensynet til hva som er utviklingsfremmende, bør ligge til grunn for hvilke prosjekter GIEK skal støtte i utviklingsland?»

Statsråd Torild Skogsholm: Det er i dag bred enighet om at næringsutvikling og økonomisk vekst er nødvendige betingelser for varig fattigdomsreduksjon i utviklingslandene. Lønnsom næringsvirksomhet styrker dessuten statenes evne til selv å kunne finansiere viktige samfunnsoppgaver som helse og utdanning, og bidrar dermed til redusert avhengighet av bistand. Utviklingslandene har selv uttrykt klare ønsker om at utenlandsk næringsliv investerer og engasjerer seg langsiktig i konkrete prosjekter. Fra norsk side anser man derfor norsk næringslivs engasjement i utviklingsland som viktig og ønskelig i forhold til utviklingspolitiske mål. Samtidig er vi selvsagt opptatt av at næringsvirksomheten skjer i overensstemmelse med internasjonale retningslinjer for miljø og menneskerettigheter. Når det gjelder offentlig støttet eksportfinansiering og garantier, gjøres det et kontinuerlig arbeid innenfor OECD for å utvikle felles retningslinjer for miljø og retningslinjer for å redusere omfanget av korrupsjon. Norske myndigheter har sammen med bl.a. GIEK spilt en aktiv rolle i dette arbeidet.

GIEKs funksjon er å dekke risiko i forbindelse med eksport og investeringer i utlandet. Mange utviklingsland sliter med å tiltrekke seg handel og investeringer fordi risikoen, både den kommersielle og den politiske, anses som svært høy for investorene. De færreste av disse landene har egne, konkurransedyktige garantiinstitutter eller ordninger. At norske leverandører og investorer kan avdekke sin risiko gjennom GIEK, bidrar derfor i seg selv til økt næringslivsengasjement i utviklingslandene og er således i tråd med utviklingslandenes ønsker.

GIEK administrerer flere garantiordninger, herunder garantiordning for investeringer i og eksport til utviklingsland, U-landsordningen. Det ene av prosjektene som det henvises til i spørsmålet, i Uganda, behandles under denne ordningen. Denne konkrete saken er for tiden under behandling i GIEK, og jeg vil derfor ikke kommentere den nærmere. Formålet med U-landsordningen er imidlertid nettopp å kunne tilby garantier i tilfeller hvor risikoen forbundet med kreditten er for høy til at den kan dekkes under alminnelig ordning, men hvor det av utviklingspolitiske grunner kan være ønskelig å tilgode-se særlig utviklingsfremmende prosjekter. For garantier utstedt under denne ordningen stilles det derfor krav til at prosjektet er utviklingsfremmende. Det er NORAD som formelt godkjenner at prosjektet er utviklingsfremmende og anbefaler at GIEK stiller garanti.

Audun Bjørlo Lysbakken (SV): Jeg takker for svaret.

Jeg ønsker å følge det opp ved å henvise til at det svenske garantiinstituttet for eksportkreditt har konkludert med at prosjektet Bujagali ikke er utviklingsfremmende fordi Uganda ikke har økonomisk rygrad til å bære et så stort prosjekt.

Statsråden nevner også at disse prosjektene gjennomføres i tråd med det som kalles u-landenes ønsker. Mitt oppfølgingsspørsmål går da på hvem det er som skal definere hva som er i u-landenes interesse. Det som går igjen i disse to sakene, er at lokalbefolkningen gang på gang har protestert og hevder at de ikke har blitt hørt, og at byggingen er satt i gang uten at det har kommet troverdige planer for kompensasjon og relokalisering av lokalbefolkningen.

Mitt spørsmål er derfor om statsråden vil se nærmere på retningslinjene for GIEK i forhold til hvem som er høringsinstanser i denne typen saker.

Statsråd Torild Skogsholm: Det er viktig at man internasjonalt har en felles forståelse at hvilke prinsipper som skal legges til grunn for engasjement på slike områder. Det er derfor vi også fra norsk side samarbeider internasjonalt med andre i forhold til hvilke momenter som det er viktig å legge til grunn når man skal gi den type garantier som det her er snakk om.

I spørsmålet om hvem som skal høres, mener jeg det er viktig at vi har systemer som ivaretar og som lytter til de innspillene som kommer, det være seg fra myndigheter i Norge eller i det berørte land, eller andre land, og ikke minst også når det gjelder interesseorganisasjoner

som har et engasjement i de konkrete prosjektene. Det gjelder interesseorganisasjoner så vel i Norge som i de landene som er berørt av dette.

Audun Bjørlo Lysbakken (SV): Jeg takker igjen for svaret.

Jeg har lyst til å påpeke at situasjonen i Uganda når det gjelder Bujagali-prosjektet, er at lokalbefolkningen nettopp hevder at ingen har vært villig til å høre på deres synspunkter i saken. Det er altså en sak som får som konsekvens at 700 mennesker tvangsflyttes. Folk er blitt lovet kompensasjon, men størrelsen på kompensasjonen er blitt stadig nedjustert. Verdensbanken har etter klager satt prosjektet under etterforskning av sitt internorgan The World Bank Inspection Panel. Likevel har Verdensbanken gitt lån, og GIEK vurderer å stille garanti.

Statsråden har påpekt at dette er en sak som GIEK har til vurdering. Likevel har Regjeringen anledning til å ta stilling til spørsmål som dette, og mitt spørsmål er om statsråden vil sørge for at Regjeringen følger opp de to sakene som her er nevnt, og ser til hva slags retningslinjer som blir lagt til grunn ved behandlingen av disse.

Statsråd Torild Skogsholm: Jeg oppfatter det slik at representanten Lysbakken har et engasjement når det gjelder disse konkrete prosjektene. Det jeg kan gjøre konkret i forhold til det, er å overbringe de synspunktene og de innvendingene som her kommer, til nærings- og handelsministeren, som er den ministeren som har ansvaret på dette området.

S p ø r s m å l 1 9

Presidenten: Dette spørsmålet, fra representanten Thore A. Nistad til samferdselsministeren, vil bli tatt opp av representanten Morten Ørsal Johansen.

Morten Ørsal Johansen (FrP): Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til samferdselsministeren:

«Ifølge nyeste statistikk fra Opplysningsrådet for Veitrafikken er en del fylker sterkt representert i ulykkesstatistikken, spesielt fylkene Østfold, Akershus, Aust-Agder, Oppland, Hedmark og Telemark.

Hvorledes vil statsråden ta fatt i denne uheldige utviklingen, og vil statsråden vurdere å øke vegbevilgningene til disse fylkene i forbindelse med revidert budsjett i vår?»

Statsråd Torild Skogsholm: Ved fordelingen av vegbevilgningene er det mange hensyn som skal tas. Reduksjon av trafikkulykker er ett av de viktigste hensynene. Ved fylkesfordelingen av rammene i forbindelse med utarbeidelsen av handlingsprogrammene til Nasjonal transportplan for 2002-2011 ble en del av midlene på postene 30 og 23 fordelt ut fra ulykkeskostnadene i de enkelte fylkene. I perioden 1995-1999 var det fylkene Oslo, Akershus, Hordaland, Buskerud og Rogaland som hadde de høyeste ulykkeskostnadene. Andre kriterier som benyttes for å fastsette fylkesfordelingen, er bl.a. be-

folkning, veglengde og antall kjøretøy. Dette er også kriterier som har relasjon til sikkerhet.

I handlingsprogrammene for perioden 2002-2005 legges det opp til om lag en fordobling av trafikksikkerhetsinnsatsen innen trafikant- og kjøretøyområdet. Midler til særskilte trafikksikkerhetstiltak over investeringsbudsjettet er foreslått økt med 60 pst., fra om lag 970 mill. kr i perioden 1998-2001 til om lag 1 550 mill. kr i perioden 2002-2005. Dette siste viser at trafikksikkerhet også blir relativt høyt prioritert i de fleste fylker ved fordelingen av investeringsmidlene.

Antall skadde og drepte i vegtrafikken i de enkelte fylker varierer fra år til år. Det er derfor viktig å vurdere ulykkesutviklingen over flere år, slik en gjør i arbeidet med å utvikle langsiktige strategier for arbeidet med trafikksikkerhet.

Det er ut fra ulykkesituasjonen ikke grunnlag for å foreslå økte bevilgninger spesielt til disse fylkene i revidert nasjonalbudsjett. Eventuell justering i fordeling av midler mellom fylkene vil måtte tas som en del av den ordinære budsjettprosessen.

Jeg vil samtidig understreke at en rekke andre virkemidler enn økte vegbevilgninger er nødvendige i trafikksikkerhetsarbeidet. Eksempler på dette er målrettet reduksjon av fartsgrenser, kontroll av kjørefarten, tiltak mot promillekjøring og bedre føreropplæring.

Morten Ørsal Johansen (FrP): Jeg takker statsråden for svaret.

Staten tar inn ca. 40 milliarder kr i året for bil og bilbruk, og kun en fjerdedel av dette går tilbake til bilistene i form av utbedring av veier.

De fylkene jeg nevnte, har stor befolkningstetthet, de har høy trafikk tetthet på vegene, og de er blant de fylkene som ligger høyest på ulykkesstatistikken. Bilistene i disse fylkene er av dem som betaler veldig mye inn til staten. Synes ikke statsråden det da vil være rimelig at disse fylkene prioriteres når bevilgninger til veier skal tildeles?

Statsråd Torild Skogsholm: Som jeg sa i stad i svaret, legges det også vekt på innbyggerantall i de ulike fylkene når man fordeler midler fylkesvis. De avgiftene som betales innenfor dette området, er ikke øremerket, som representanten her er inne på, og det vil de heller ikke bli framover. Så det er ikke nødvendigvis slik at der det er mange som betaler inn høye avgifter, vil det slå tilbake på veginvesteringer.

Jeg vil også minne om at vi forrige helg hadde en rasulykke, som da setter den type sikkerhet i fokus. Det gjelder altså helt andre fylker enn det det her er vist til. Det er også en viktig påminnelse for oss om at trafikksikkerhetsarbeidet er veldig viktig, enten det er ras eller andre trafikksikkerhetsutfordringer vi står overfor.

Morten Ørsal Johansen (FrP): Jeg takker statsråden for svaret.

Jeg er glad for at statsråden er opptatt av trafikkulykker. Jeg er også glad for at statsråden ser på det med ras-

sikring som en del av trafikksikkerhetsarbeidet, men vi må huske på at det er de ordinære trafikkulykkene som utgjør den største ulykkesandelen i vegbildet i Norge. Men jeg takker for svaret og er fornøyd med det.

S p ø r s m å l 2 0

Tor-Arne Strøm (A): Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til samferdselsministeren:

«Luftfartsverket har lenge ønsket å etablere nytt treningssenter for brann- og havarivern for sitt personell ved landets flyplasser. I 1998 ble det vedtatt at Luftfartsverkets treningssenter skal samlokaliseres med Norges Brannskole på Fjelldal i Tjeldsund kommune. Stortinget har bevilget tre mill. kr til forprosjektering av slikt nytt treningssenter.

Hvilken fremdrift legger statsråden opp til for å iverksette Stortingets vedtak?»

Statsråd Torild Skogsholm: I statsbudsjettet for 2002 orienteres det om den vanskelige økonomiske situasjonen i Luftfartsverket og den store usikkerheten som særlig knytter seg til inntektssiden. Det vises derfor til at det kan være aktuelt å komme tilbake til Stortinget med forslag til revisjon av Luftfartsverkets budsjett for 2002. I budsjettinnstillingen ber dessuten Stortinget konkret om at Regjeringen må foreta en gjennomgang av Luftfartsverkets økonomi og komme tilbake til Stortinget med dette senest i vårsesjonen 2002.

Jeg tar sikte på å legge fram forslag til revidert budsjett for Luftfartsverket i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i mai. I den forbindelse vil framdrift og prioriteringer for alle planlagte investeringer bli vurdert nærmere.

Tor-Arne Strøm (A): Jeg takker statsråden for svaret, men jeg synes ikke svaret er godt nok i og med at man for mange år siden har planlagt at man skulle legge et sånt treningssenter til Tjeldsund. Når man gjør vedtak i Stortinget, forventer man at Regjeringen følger opp de vedtakene som blir fattet. Nå har jeg også forståelse for at man skal ha en gjennomgang av hele problemstillingen i forhold til Luftfartsverket, men vi må også ta med i betraktningen at både Tjeldsund kommune, Kystverket og fylkeskommunen faktisk har brukt 12,5 mill. kr i forprosjektering for å få på plass dette anlegget. Jeg håper derfor at statsråden og Regjeringen har ambisjoner om å følge opp det vedtaket selv om man får en evaluering av disse tingene. Dette er også god distriktpolitikk, så jeg forventet et litt annet svar fra statsråden, jeg må medgi det.

Statsråd Torild Skogsholm: Jeg kan forsikre at samferdselsministeren er veldig opptatt av at vi skal finne gode distriktsmessige løsninger på mange områder. Jeg vil også minne om at når det gjelder dette vedtaket som det ble vist til fra Stortinget – jeg var litt usikker på hvilket vedtak det var – var det tidligere samferdselsminister

Odd Einar Dørum som besluttet at dette treningssenteret skulle legges til Tjeldsund.

Nå har vi en sånn situasjon innenfor Luftfartsverket i dag når det gjelder økonomi, at vi er nødt til å se ting i sammenheng. Det er meget vanskelige vilkår innenfor luftfarten på den måten at trafikken har gått dramatisk ned. Og som jeg nevnte, har man store problemer på inntektssiden av den grunn. Vi er nødt til å se i en helhetlig sammenheng hvilke prioriteringer vi skal gjøre når det gjelder investeringer på alle hold, og da må også dette treningssenteret inngå i de vurderingene.

Tor-Arne Strøm (A): Jeg registrerer svaret fra statsråden, og jeg rekner med at dette er en sak man ikke er ferdig med. Jeg hadde forventet at man nå prøvde å sette litt fortgang i det, og at man, selv om man skal ha en evaluering, får lagt dette treningssenteret til Tjeldsund, i og med at de jeg refererte til i stad, også har brukt en god del midler for å få gjort denne jobben. Men jeg registrerer at vi kommer tilbake til saken.

S p ø r s m å l 2 1

Geir-Ketil Hansen (SV): «Nye EU-krav om sikkerhet vil kunne lamme store deler av hurtigbåt- og fergetrafikk fra og med 1. juli når regelverket skal innføres. Sikkerhetspåleggene vil få store økonomiske og driftsmessige konsekvenser. Dette forholdet må Regjeringen ha vært informert om.

Hva vil Regjeringen gjøre for å unngå at hurtigbåt- og fergetrafikken blir lammet f.o.m 1. juli, og hvordan vil Regjeringen løse de økonomiske og driftsmessige konsekvensene av de nye sikkerhetsbestemmelsene?»

Statsråd Torild Skogsholm: Sjøfartsdirektoratet har det overordnede ansvaret for sikkerheten til sjøs, jf. sjødyktighetsloven § 3. Sjøfartsdirektoratet sorterer igjen under Nærings- og handelsdepartementet. Regelverket har likevel stor betydning for gods- og passasjerførende fartøyer, som er en viktig del av norsk samferdsel.

EU vedtok i 1998 direktiv 98/18 om sikkerhetsstandarder for passasjerskip i innenriks fart. Etter at økonomiske virkninger var kartlagt, og det var forutsatt en vanlig åpen høringsprosess, ble bestemmelsene i direktivet fastsatt som norsk forskrift med virkning fra 1. mai 2000. Direktivet og forskriften fastsetter at eksisterende skip over 24 m skal oppgraderes på visse områder det første året, mens de mest omfattende oppgraderingene for skip i klasse B, liten kystfart, senest skal være oppgradert til nye krav i perioden 2007–2010, avhengig av alder.

Konsekvensene for hurtigbåtflåten pr. 1. juli har så langt jeg kjenner til, liten sammenheng med de EU-kravene representanten Hansen viser til. Bakgrunnen er at internasjonalt hurtigbåtregelverk blir innført, og at Norge i etterkant av Sleipner-kommisjonens arbeid selv har valgt å gi deler av regelverket tilbakevirkende kraft også for eksisterende hurtigbåter. Det er en diskusjon om både økonomi og teknisk gjennomføring.

Jeg har tatt spørsmål om regelverk og praktisering opp med næringsministeren, som igjen har bedt om innspill fra Sjøfartsdirektoratet.

Samferdselsdepartementet og fylkeskommunene må som kjøpere av transporttjenestene forholde seg til virkningene når disse er nærmere kartlagt, og det vil om nødvendig bli forelagt Stortinget.

Geir-Ketil Hansen (SV): Jeg takker for svaret.

Jeg er i utgangspunktet – og vil gjerne understreke – veldig glad for og beroliget over at det stilles krav om sikkerhet til sjøs. Det kommer passasjerene til gode, og sånn må det være. Dette er imidlertid en trafikk som er en del av norsk kollektivtransport, og som har stor betydning spesielt for Vestlandet og Nord-Norge. Det er klart at det vil få store konsekvenser om denne trafikken skulle måtte stoppe opp fra og med 1. juli, fordi man ikke har vært forberedt verken på de økonomiske eller de praktiske konsekvensene. Det er jo en transport som gjøres etter avtale med fylkeskommunene og staten, og dermed har vi og ministeren et spesielt ansvar for å påse at dette lar seg gjennomføre.

Så da må jeg stille spørsmålet på nytt igjen – om ministeren kan garantere for at denne viktige transporten ikke vil stoppe opp 1. juli.

Statsråd Torild Skogsholm: Jeg anser to ting som veldig viktige i denne saken. Det ene er at vi har et tilbud på dette området som er godt for folk, og det andre området jeg er opptatt av, er at sikkerheten ivaretas på en god måte.

Vi har hatt opplevelser som vi helst ikke vil ha igjen. Derfor er det viktig å sette sikkerheten i høysetet. Samtidig finner jeg det helt riktig at vi også ser på at kravene er riktige i forhold til de mål man ønsker å oppnå, så det er ting vi hele tiden vil være opptatt av. Men trafikksikkerhet er viktig, og det er viktig at vi har et godt transporttilbud også langs kysten til innbyggerne i dette landet.

Når det gjelder det konkrete spørsmålet som vi snakker om her, så er det en kontakt med Sjøfartsdirektoratet, som er den ansvarlige myndighet i forhold til å pålegge disse kravene.

Geir-Ketil Hansen (SV): Jeg synes det er flott å høre at man er i kontakt med Sjøfartsdirektoratet, og at det jobbes med saken. Men jeg fikk ikke noe svar på om man kunne garantere for at trafikken vil fortsette å gå etter 1. juli. Det har nemlig svært stor betydning for de deler av landet dette angår.

Statsråd Torild Skogsholm: Det er klart at det er viktig at rammevilkårene er riktige for dem som skal operere i dette markedet.

Nå vil det ikke være riktig av meg å gå ut og garantere at vi har trafikk etter 1. juli – jeg forutsetter at vi har det. Men hva det nå eventuelt skal bety i forhold til kjøp av tjenester, som jeg regner med representanten her sikter til, så er dette ting vi må komme tilbake til, for vi vet ikke

hvordan virkningen økonomisk vil bli før dette systemet er innført.

S p ø r s m å l 2 2

Heidi Sørensen (SV): «Lokaltoget til Oslo sentrum er den viktigste kollektive betjeningen av Holmlia. Tilbudet er gradvis blitt dårligere på tross av at strekningen er topprioritert både hos NSB og Jernbaneverket. Jernbaneverket opplyser at sist år ble 457 togavganger innstilt i begge retninger. Dårlig togtilbud tvinger reisende og pendlere over på bil, noe som skaper økt forurensning i allerede belastede områder.

Hva har statsråden tenkt å foreta seg for å bedre togtilbudet på strekningen Oslo–Ski?»

Statsråd Torild Skogsholm: En av de største utfordringene ved togtilbudet over Holmlia i dag er at det tilbys for få sitteplasser i rushtidene. Dette kapasitetsproblemet henger sammen med en generell mangel på tilgjengelig togmateriell samt standarden og kapasiteten på sporet. Dagens tilbud har dessuten færre avganger enn ønskelig på lørdager og søndager, da det kjøres timesavganger med et tillegg av åtte avganger i hver retning på strekningen Skøyen–Mysen. Dette reduserte togtilbudet i helgene er en følge av knapphet på lokomotivførere. Så snart lokomotivførersituasjonen tillater det, vil halvtimesavganger på dagtid lørdager og kveldstid søndager bli gjeninnført. Mulighetene for ytterligere forbedringer av tilbudet vil bli vurdert i forbindelse med innfasingen av de nye lokaltogsettene som NSB BA har under levering.

Regjeringen har i Sem-erklæringen prioritert satsing på nærtrafikken i bl.a. Oslo-området, og vil følge opp dette i kommende avtaler med NSB om statlig kjøp. En slik forbedring av tilbudet vil imidlertid ha en kostnads-side som vil måtte prioriteres opp mot det øvrige togtilbudet som inngår i statlig kjøp av persontransporttjenester med tog. Jeg tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med nærmere opplegg til en ny rammeavtale med NSB for årene 2003–2005 i forbindelse med budsjettframlegg til høsten.

På lengre sikt vil tilbudet ytterligere kunne forbedres i forbindelse med en utbygging av bl.a. Ski stasjon og nytt dobbeltspor på strekningen Oslo–Ski, slik det er lagt opp til i Nasjonal transportplan 2002–2011.

Heidi Sørensen (SV): Jeg takker for svaret.

Statsråden var selv inne på at det nye dobbeltsporet til Ski vil kunne bedre tilbudet dramatisk. Det gjelder også hele strekningen videre nedover til Østfold og inn til Mysen. Med det investeringsnivået Jernbaneverket har i dag, er det lite sannsynlig at det nye dobbeltsporet vil komme i inneværende stortingsperiode, og knapt i denne planperioden. Vil statsråden i forbindelse med kollektivmeldingen eller på annet vis komme tilbake til Stortinget med en handlingsplan for investeringer på jernbanesiden, som igjen bringes i tråd med det som ble vedtatt i Nasjonal transportplan?

Statsråd Torild Skogsholm: Oppfølgingen av handlingsplanen og av Nasjonal transportplan skjer i praksis gjennom det enkelte budsjettframlegg hvert år. Vi kommer altså tilbake til denne konkrete saken og til liknende saker ved behandlingen av budsjettet hvert år.

Heidi Sørensen (SV): Det er klart at man har en vanskelig planleggingshorisont i Jernbaneverket når man må forholde seg til et budsjett som legger opp til et investeringsnivå som utgjør to tredjedeler av det som ble forutsatt i Nasjonal transportplan.

Er statsråden enig i at for å ha en god planlegging er det viktig at Regjeringen allerede nå er tydelig når det gjelder hvilket investeringsnivå man vil ha for jernbanen de neste årene?

Statsråd Torild Skogsholm: Ja, det er riktig at skal man ha gode planleggingsmuligheter, må det gis klare signaler. Det ønsker denne regjeringen å gi.

Det er viktig at vi gjennom de årlige budsjettene viser hva vi konkret ønsker å satse på. Og det kommer vi tilbake til – forhåpentligvis i mange budsjetttrunder heretter.

S p ø r s m å l 2 3

Fra representanten Marit Arnstad til forsvarsministeren:

«Den siste tiden har det kommet fram at Samarbeidsregjeringen legger opp til en mindre forsvarsstruktur enn det Stortinget vedtok den 13. juni 2001. Dette samsvarer ikke med de klare formuleringene i Sem-erklæringen om å fullfinansiere Stortingets vedtak, eller med de signaler statsråden tidligere har gitt i denne sal.

Står statsråden fast på at Heimevernet skal utvikles i samsvar med det Stortinget vedtok i juni 2001?»

S p ø r s m å l 2 4

Fra representanten Odd Roger Enoksen til forsvarsministeren:

«I muntlig spørretime 21. november 2001 forsikret statsråden at hun var svært opptatt av å opprettholde en høy vernepliktsprosent. Hun sa videre at det vedtaket Stortinget fattet 13. juni under behandlingen av innstillingen til St.prp. nr. 45 for 2000-2001, var riktig.

Står statsråden fast på en vernepliktsandel på 50 pst.?»

Presidenten: Disse spørsmålene er utsatt til neste spørretime, da forsvarsministeren er bortreist.

S p ø r s m å l 2 5

Fra representanten Rolf Terje Klungland til miljøvernministeren:

«I Budsjett-innst. S. nr. 9 for 2001-2002 har et flertall bestående av Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet

og Kristelig Folkeparti skrevet følgende: «Flertallet mener at et nasjonalt kvotesystem må ta hensyn til at man ikke ønsker en nedbygging av industrien her i landet, for så å bygge opp slik industri andre steder i verden der rensekraftene og energikildene er mer forurensende.» Statsråden varsler at bedrifter som ikke klarer kutt i klimautslippene, skal belastes med bøter.

Hva legger statsråden i dette?»

S p ø r s m å l 2 6

Fra representanten Ingvild Vaggen Malvik til miljøvernministeren:

«Forskning i mange land viser at bromerte flammehemmere (BFH) har flere av de samme farlige egenskapene som for eksempel PCB. Den nederlandske regjeringa går nå foran andre EU-land og innfører forbud mot en utbredt, bromholdig flammehemmer (TBBPA). Tiltak er på vei også på EU-nivå, men disse tiltakene kommer ikke til gå like langt som det nederlandske forbudet, i hvert fall ikke foreløpig.

Kommer statsråden til å foreta seg noe for å støtte opp om det nederlandske initiativet?»

S p ø r s m å l 2 7

Fra representanten Kenneth Svendsen til miljøvernministeren:

«Regjeringen har varslet at det skulle innføres 0-toleranse når det gjelder utslipp av olje fra oljeinstallasjon-

ene på norsk sokkel. De samme retningslinjer legges tydeligvis ikke til grunn når det gjelder oljeutslipp fra krigsvrakene i Narvik havn. Disse vrakene har over lang tid lekket betydelige mengder olje. Dette er departementet gjort oppmerksom på uten at noe er skjedd.

Legger statsråden samme 0-toleranse til grunn for utslipp fra disse vrakene som fra oljeinstallasjonene?»

S p ø r s m å l 2 8

Fra representanten Synnøve Konglevoll til miljøvernministeren:

«Etter et langvarig engasjement fra norske regjeringer, vil eierne av Sellafield-anlegget, BNFL, søke britiske myndigheter om å rense utslippene av technetium-99. Imidlertid vil metoden bare kunne rense ut mellom 50 og 75 pst. av utslippene.

Mener Regjeringen at en reduksjon av utslippene av technetium-99 på mellom 50 og 75 pst. er tilstrekkelig?»

Presidenten: Disse spørsmålene er utsatt til neste spørretime, da miljøvernministeren er bortreist.

Sak nr. 1. er dermed ferdigbehandlet.

S a k n r . 2

Referat

Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 13.05.
